

SVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
Olavarría
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

Semanario Lituanu "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpjūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Concesión 1075
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI IX BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Spalių = Octubre 20d., 1938 Nr. 393—94

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ais. Nr. 10

- PEREITA SAVAITĖ -

PIRMADIENIS. — Ispanijoje. — Nacionalistų kariuomenė, kuri veikia labiausiai fronte, apjuosė naujų laimėjimų ir užėmė keletą svarbių pozicijų. Priešai, po dviejų dienų smarkios kovos, turėjo pasitraukti. Laikė kovos vyriausybiniškai neteko 2.000 vyrų, tarp mirusių, sužeistų ir patekusių nelaisvėn.

Anglijoje. — Siaute smarki audra Didžiojoje Britanijoje. Raudyta dienų nuostonių. Sugriauta namų, išgrauti telefonų ir telegrafų stulpai, išauta daug medžių kurie sugriuvę ant kelių sutrudė susisiekimą. Vienas sūniamas medis užgriuvo pilną keleivių autobusą užmusdamas tris ir sužeisdamas dešimt žmonių. Oro susisiekimas tarp Londono ir Paryžiaus nutrūko. Laivai taip pat neplaukė Lamanšo kanale. Noro upės užtvana suiro ir vanduo apsema plačią apylinkę, daugelis žmonių liko be pastogės.

Lenkijoje. — Varsuvos mieste, prieš žydišką naciją smarkiai pasikartoję pirmą kartą manifestantai įėjo žydų rajoną ir apmuse daugelį žydų. Nekurie jų buvo pavojingai sužaloti. Nacija turėjo daug vargą, kol atstatė ramumą.

Anglijoje. — Sulig Darbo ministerijos pakeltos statistikos, iki rugpjūčio 12 d. siekia 1.755.000 asmenis, tai yra 39,376 daugiau negu iki rugpjūčio 15 dienos, ir 459.414 daugiau kaip iki 1937 m. rugpjūčio mėn.

TREČIADIENIS. — Čekoslovakijoje. — Paskutinį pontinių įvykių Europoje, — nuo kurių nukentėjo Čekoslovakija, jos prezidentas Dr. E. Benešas, atsistatydino iš prezidentūros. Prezidento vietą laikinai užėmė generolas Syrový. Europos politiniuose sluoksniuose dabar kalbama, kad tas įvykis pagreitins Čekoslovakijos artimą į Romos — Berlyno ašį.

Ispanijoje. — Nuo pat dešimtos valandos ryto Barcelonos miestas ir uostas buvo nepasiekiamas bombarduojamas iš hidroplanų. Padaryta nemažai materialinių nuostolių. Taip pat buvo daug žmonių sužeistų. Či Valencijos uostą taip pat aplankė nacionalistų aeroplanai ir išmetė astuoniasdešimt bombų, kurios sunaikino keliolika namų ir sukėlė gaisrą keliose miesto dalyse.

ANTRADIENIS. — Prancūzijoje. — Populiarinio fronto sukilimo pavojus pasirodė labai artis, socialistų partijos atstovams prisilaikius balsavime. Atstovų kameroje, kada buvo sprendžiamas vyriausybės prašymas pilnų teisių suteikimo finansinėje srityje. Pagaliau kamera prašymą teigiamai nubalsavo 849 balsais prieš 77. Socialistai reikalavo kelias ministerijas bet Daldier atsakė jiems suteikti.

KETVIRTADIENIS. — Anglijoje. — Atstovų kameroje pasibaigė debatai kas link ministerio kos palaikymui Europoje, išdalinant Čekoslovakiją. Po daugybės kalbų už ir prieš, įvyko balsavimai. Ministeris pirmininkas trigubai laimėjo: iš pirmininko Chamberlaino nuveiktus darbus tai-

ryto, pasiūlius kad kamera neveiktų iki lapkričio 1 d. gauta 313 balsų už pasiūlymą ir 150 prieš, antra, atmetus 369 balsais prieš 150, laboristų pasipiktinimą „Čekoslovakijos paaukojimo“ ir trečia, pareiškus pilną pasitikėjimą vyriausybei 366 balsais prieš 144.

Japonijoje. — Iš Yubari anglių kasyklos kasybos, kurioje prieš porą dienų įvyko didelis užgriuvimas, iki šiol atsista 40 darbininkų lavonai. Dar garteriose randasi užkasę 104 žmonės. Iš išsėmimų 20 turėjo būti paaukinti ngomien. Valerijos, kuriuose dirbama, randa 2.000 metrų gyliai, ir ten dieną ir naktį dirba 320 vyrų, kad tuo daugiau būtų galima išgauti darbininkų.

PENKTADIENIS. — Turkijoje. — Vokietijos ekonomijos ministeris p. Funk, kuris lankosi Tur-
kijoje, su didele sutarę su turkų vyriausybe, kuriuo-
mi Vokietija suteikia kreditą už 100 milijonų Reichsmarkų, ginklų, karo medžiagos ir įvairių masinių apšaramui. Tuo būdu Vokietija praėjo kovoti prieš prancūzų — anglių ekonominę įtaką Turkijoje, kuri istikus Europoje karui įgautų di-
dėlę strateginę vertę.

Nacionalistų Ispanijoje. — Nacionalistų vyriausybė pranešė, kad iš šiaurinių valstijų, kurios dar nepripazino Burgo vaidžiui, pirmoji tai pada-
re Norvegija, kuri pasiuntė savo atstovą Ispani-
jon.

Čekoslovakijoje. — Vyriausybė suteikė Slovaki-
jai pilną autonomiją, naujosios Čekoslovakijos po-
statineje struktūroje. Pirmoji Slovakų vyriausybė
susidare. Bratislavijoje pirmininkaujant p. Jodof
tiso, dabartiniam slovakių partijos vadui. Slova-
kija dabar tures savo seimą. Pirmas vyriausy-
bos darbas buvo panaikinti komunistų parti-
jos, kuri nuo šios dienos laikoma nelegali visa-
me Slovakijos krašte.

SEŠTADIENIS. — Suvienytose Valstybėse. —
Detroito automobilių fabriko darbininkai, kurių
skaicius siekia 15.000, susistreikavo, pareikšdam.
sąnuosumą savo draugams, kurie reikalauja, kad
būtų suteikta 32 valandų darbo savaitė. 6.000
Plymouth fabriko darbininkai taip pat paskelbė
streikus iki ateinančio pirmadienio.

SEKMADIENIS. — Egipte. — Laikė vienos na-
cionalistų manifestacijos El Caire, kilo riaušės,
kuriose liko sužeisti Nahas Baja, buvęs ministe-
ris pirmininkas ir Russel Baja, policijos prefek-
tas. Policija išvaikė manifestantus.

Urugvajui. — Urugvajaus Atstovų Kameroje
bus svarstomas įstatymo projektas, vyriausybės
pateikto, kuriuo imi einama prie imigrantų įvaži-
vimų suvaržymo. Tas įstatymas papildys ir pa-
gerins senąjį įstatymą.

Čilėje. — Ūkio Produktų Eksportavimui Taryba
patarė ūkininkams sumažinti česnakų produkci-
ją, kad tuo būdu palaikyti to produkto kainą, ku-
ri paskutiniu laiku žymiai nusmuko.

Triunfališkai Praėjo Pirmasis Arki- diocenis Eukaristinis Kongresas

Šio mėnesio 9, 10, 11 ir 12 dienas Buenos Airese ėjo iškilmingas Pir-
masis Arkidiecezinis

Eukaristinis Kongresas.
Šio Kongreso atidarymas įvyko spalio devintą dieną, sekmadienį, Katedroje, kur dešimtą valandą Šv. Tėvo Nuncijus, monsenioras J. Fie-
ta atlaikė Pontifikalines Mišias. Šioms užsibaigus buvo išstatytas švenčiausias, prie kurio buvo melstasi už Kongreso pasisekimą. Garbės sargyboje prie Šv. Sakramento persimainydami budėjo katalikiš-
kų draugijų nariai.

Kaip Pontifikalinėse Mišiose, taip ir popietiniame akte dalyvav-
skaitlingos žmonių minios.

Pirmadienį, švenčiausiojo Sakra-
ramento Bazilikoje, Titulinis Vyskupas monsenioras J. Martinez atlaikė

Pontifikalines Mišias.
Gi po pietų Šventojo Valda, skirta specialiai dvasiškams.

Antradienį iš ryto, Nuestra Se-
nora de la Merced bazilikoje taip pat buvo atlaikytos Pontifikalinės Mišios, kurias selebravo Attea T. tulinis Vyskupas, mons. F. J. De voto. Buvo išstatytas švenčiausias, prie kurio budėjo mergaičių ir berniukų katalikiškų mokyklų mo-
kiniai.

Jis svarbiausias šios dienos at-
tas buvo

Bendra Vyrų Komunija Naktį.
Plaza de Mayo. Ten prie Laisvės paminklo, buvo paruoštas altorius, liepsnojančiu kryžium pažymėtas. 24 valandą buvo atlaikytos bendros Komunijos Mišios, kurias selebra-
vo Attea Titulinis Vyskupas, mons. F. J. Devoto. Gerbiamas mons. G. J. Franceschi aiškino mi-
šias per mikrofoną, perstatydamas prisiruošimo maldas, kurios, su di-
deliu maldingumu, buvo nesuskai-

tomos vyrų minios kartojamos. Vy-
rų dalyvavo labai daug: per du šim-
tus tūkstančių.

Šv. Komuniją Dalino Arti Šimto Kunigų.

Nebuvo tikėtasi tokio didelio komulguojančių skaičiaus, tai turėjo
dar dvejus misas selebruoti, idant
paaimintų ostijas.

Šiose įspudingoje vyrų eisenoje
taip pat, kaip ir visose svarbesnėse
šventėse,

Dalyvavo Lietuviai su Savo Trišpalve.

Šios šalies žydrija, ir su Eukaris-
tino Kongreso Lietuvos Sekcijos
vėlavomis. Gražus lietuvių būrys,
iškę savo emblemą, rodė šios ša-
les gyventojams, jog lietuviai nė-
ra kokie apsielėdėliai ar atsilikėliai,
bet uoliai seka po Kristaus Meilės
ir Tiesos vėliava.

Trečiadienį.

Paskutinę Kongreso Dieną
iš ryto buvo pontifikalinės Mišios,
kurias atlaikė Jo Eminencija Bue-
nos Aires Arkivyskupas, Argenti-
nos Primatas, S. L. Copello, daly-
vaujant daugybei maldininkų. Mon-
sen. S. L. Copello pasakė pamoks-
lą ir

**Suteikė Šventojo Tėvo Palaimi-
nimą**

maldingai nusiteikusiai miniai.

Po pietų, dviejose ir pusė, įvyko
didelė procesija, kurioje dalyvavo
visų katalikiškų draugijų nariai,
virš keturiasdešimtys tūkstančių
katalikiškų mokyklų mokinių, jau-
nimas ir svetimtautių organizaci-
jos.

Tarp šių paskutinių buvo ir lie-
tuviai su savo vėliavomis.

Po palaiminimo švenčiausiu Sa-
kramentu, buvo sugiedoti Tautos
ir Eukaristinio Kongreso Himnai.

Kongresas savo didingumu paliko
gilų įspūdį Argentinos gyventoi-
jų tarpe.

SAVANORIŲ KONGRESAS PRA- EJO GYVAI

Rugsėjo 7-8 d. Kaunas iš visos Lietuvos buvo suvažiavę Nepri-
klausomybės kovų dalyviai — ka-
riuomenės savanoriai kūrėjai. Su-
sirinko viso 6.000 garbės ženklais —
Vyčių kryžiais, medaliais ir or-
dinais pasipuošusių vyrų. Iše turė-
jo savo iškilmingą posėdį ir daly-
vavo kartu su kariuomene Tautos
šventės dieną parade. Savanoriai
visus buvo sutikti su didžiausiu
džiaugsmu. Ant jų, žygiuojant
Kauno gatvėmis, krito gėlių lietus.
Suvažiavę savanoriai dar pilni
karštos Tėvynės meilės. Jie stebė-
josi, kad ir Kaunas padaręs dide-
lės pažangos. Ta proga viena di-
džiausių ir ilgiausių Kauno gat-

vių Ukmergės plentas pavadintas
Savanorių prospektu.

LIETUVOS SPAUDOS ĮSTATY- MAS

Sekmadienio „La Prensa“ pa-
talpino dvi telegramas iš Lietuvos.
Pirmoji, United biuro, praneša
kad Kaune, šeštadienį, buvo ilgi
ir karšti debatai; galop nusitarta
pavesti specialiai komisijai išstu-
dijuoti pataisos projektą, valsty-
bės apsaugos įstatymui.

Priduriama, kad Klaipėdos kra-
što delegatai, kuo daugiausia prie-
šinasi projektui, nes jie įrodinėja,
jog įstatymo suformulavimo bū-
das nepanaikina dabartinį karo
stovį jų teritorijoje.

**PRATĖSTOS ŽYDAMS PABE-
GELIAMS VIZOS**
Kita, taip pat United telegra-
ma iš Kauno praneša, kad Lietu-
vos vyriausybė, atsižvelgdama į
Evian Komiteto tarpininkavimą
prafesę turizmo vizą iki 1939 m.
sausio 15 dienos, šimtadvilki-

KATALIKU PERSEKIOTOJAI

Plačiau ir giliau galvojantis žmogus supranta ir randa, kad taip, kaip ir ideologiniuose principuose, lygiai kaip ir imtose priemonėse įgyvendinti tuos principus žmonės, fasizmas ir nacizmas vienodai sutampa su komunizmu.

Ir vienl ir kiti stengiasi išnaikinti žmonių individualizmą ir padaryti lygiai galvojančią žmonių masę, aklaui klausančią vieno asmens, kuris už visus mąsto, ar grupės asmenų, kurie tos vienos galvos klausio.

Fasizmas ir komunizmas imasi tų pačių priemonių individualizmui panaikinti. Kad tai atsiektų, reikia nuslopinti dvasiską gyvenimą, jį numarinti ir tuo būdu žmogų sugyventi ir suvienodinti jį su kitais sugyventėjusiais. To atsiektų žmogus nebent savo asmenybės, nustoja savistoviai galvojęs ir tada, kaip neracionalus gyvis, aklaui klausio kiekvieno, jį valdančio įsakymus. Gi šis už jį galvoja ir liepia pritarti savo darbams ir žygiams; susirinkus kokiam nors salone, ar aikštėje, daugybei tokių, asmenybę praradusių žmonių vadas įsako jiems rėkti „Heil Hitler“ ar „Vaišo proletariatas ir Stalinai.“

Sauvalis protavimas ir galvojimas yra giliai susijęs su tikėjimu, iš kurio semiasi jėgų ir tiesos. Tikintysai žmogus, dvasiskai gyvendamas, protu ir mintimis tobulėja, iš arčiau pažindamas Dievą, visų tobulųjų, išmintųjų ir tiesų šaltinį.

Taigi, fasizmą ar komunizmą skiepijantiems, rūpi kuo pirmiausia išrauti iš kiekvieno žmogaus tikėjimo tiesas. Jie griebiasi įvairiausių priemonių išnaikinti iš žmonių širdžių tikėjimą į Dievą, neigdami Jo esybę ir visokeriopai persekiodami Kristaus mokslo skiedėjus ir pasekėjus.

Štai, porevoluciniuose laikuose, matėme kaip žiauriai rusų bolševikų vadai žydai, persekiojo krikščionis: kankino kunigus, degino bažnyčias ir liaudžiai nedavė viešai pareikšti savo prisirišimą prie Kristaus. Raudonasai komunizmas dar ir dabar neleidžia krikščionims viešai išpažinti savo tikėjimą, tą tikėjimą, kuris nepaisant žiauraus spaudimo ir persekiojimo neperstojamai rusena daugelyje krutinių.

Matėme taip pat, kaip atsiradęs fasizmas Italijoje buvo pradėjęs katalikus persekioti, uždarinėdamas jų centrus, mokyklas, panaikindamas jų organizacijas ir skaityklas ir tiksliai supratęs juo vadui — Mussoliniui, kad kova su katalikais gali jam blogai atsilepti, buvo sudaryta sutartis. Tačiau slapta vis buvo veikta prieš, o paskutiniu laiku, pradėjus priešžydišką akciją, ir katalikams tuo pasibaiaurėjus, buvo aiškiai pasisakyta ir prieš katalikus ir jiems pagrasinta tokiu pat likimu, jei nesiliaus prieštaravę prieš fašistų nežmonišką elgimąsi.

Gi nacistinėje Vokietijoje, jau turime visai kitokį reginį. Nuo pat valdžios gavimo pradžios, nacizmo vadai pasižymėjo aršiais krikščionių priešais. Buvo imtasi visai panašių priemonių tikėjimo panaikinimui kaip ir Sovietų Rusijoje. Tuoju buvo panaikintos visos katalikiškos mokyklos, katalikų akcija ir atao. eėtetai etashetao etaoet ganizacijos paskaitytos nelegaliomis ir uždarytos; bendrai visos katalikiškos draugijos ir centrai, kur bet kokią įtaką galėjo daryti į visuomenę, liaudį, tapo išnaikintos. Negana to, kunigai ir net vyskupai, kurie drąsiau įsitarė prieš brutalų nacistų elgesį, buvo grūdami kalėjimams ar patalpinti koncentracijų stovyklon. Štai neseniai vyskupas Spaoll buvo priverstas apiešti savo dieceziją už išsitarimą prieš katalikų persekiojimą; o štai pereitą penktadienį, neseniai užgrobtą Austriją, už drąsiai tartą žodį prieš tą kraštą valdantį Hitlerio sėbrą, sužverėjusios nacistų minios užpuolė kardinolo Innitzeino butą; jėga įsiveržė vidun ir barbariškai sunaikino kas tik pakliuvo po rankų.

Šis Hitlerio suvedžiotų ir subarbarintų nacių nežmoniškas elgesys, sukėlė didelį pasipiktinimą, netik Vienos katalikų tarpe, bet visos Austrijos ir viso pasaulio katalikuose uždegė šventą pasirijimą kovoti su katalikų priešais — engėjais.

Tad ir mes, lietuviai katalikai, gyvenantieji šioje svetingoje ir katalikiškoje Argentinoje, privalome neužmiršti kenčiančius savo brolius Kristuje, ir per maldą prašyti Dievo, kad Jis atkreiptų dėmesį į jų kentėjimus, į jų pablogėjusią būklę; kad įkvėptų jėgų prieš persekiojimų atsilaukimui ir kad savo Apveizda apsaugotų ir duotų mums didesnį pasiryžimą kovoti su mūsų kolonijoje besipletančiu bedieviizmu ir komunizmu, kuris randa savo užtarėjus ir palaikytojus net atsakominguose Lietuvos valdžios atsiųstuose asmenyse.

Tad, visi, šiuo laiku, kada Buenos Aires miestas ir su juo visa Argentina, pergyvena didingą laikotarpį garbindami Kristų švenčiausiame Sakramente, pasiryžkime Jam atkakliai dirbti savo idealų siekimuose ir papildykime, del skaudžių įvykių, prarėntas mūsų eiles. Gi Kristus, švenčiausiame Sakramente, suteiks mums ištvėrimumą visus darbus atlikti.

Zg.

BAISUS ATTSITIKIMAS

Lietuvoje išsidirbo atskiras darbininkų luomas, kuriuos žmonės pavadino „zimagorais“. Piliečiai, dažnai jaunikaičiai, atsiskyrę nuo savo šeimos, uždariauja prie plentų, geležinkelų, melioracijos darbų ir t. t. Prisklausę pragaro pamokslininkų, išsižada tikėjimo ir žmoniškų jausmų, tampa kone žvėrimis...

Taip atsitiko su jaunikaičiu J. Pukevičiu iš Aukšta - Trakių kaimo Pušaloto parapijos.

J. Pukevičius augo kaip ir visi, dirbo ūkiškus darbus ir buvo doras vaikas. „Bezinmagoriaudamas“ nustojo tikėjimo, paliko gi tuoklis. Sugrįžęs į namus reikalaavo dalies (6 ha žemės ūkyje 2 broliai, 4 seserys ir motina). Namuose tebuvo motina ir sesuo J. Pukevičius pradėjo triukšmauti. Motina ir sesuo pradjo bartis. Ir jis, sugriebęs kirvį, lovoje sukapojo motiną ir priesienyje seserį. Rugpiučio 31 d. pats nuvyko į Panevėžį ir pasidavė policijai.

LIETUVOJE

NEIKŠŲ DARBAS KLAIPĖDOJ

Neišaiškinti piktadarių supiaus tē ir išniekino lietuviškųjų organizacijų prieš kelis metus Kukorų geležinkelio stoty, Klaipėdos kr., iškilmingai pasėta ažuola.

Pažymėtina, kad tokius niekšiškus darbus vokiečių jaunimas Klaipėdos krašte jau atlieka keltą kartą.

UŽ ARKLIO MUŠIMĄ 50 LITŲ

Vienas pilietis važiuodamas su sunkiu kroviniu į Parodos gatvės kalnį Kaune smarkiai mušė arkli. Už tai policija jam surašė protokolą ir iškėlė bylą. Kauno apylinkės teismas šį žiaurųjį pilietį nubaudė 50 litų arba 5 paras arešto.

BRANGIAI MOKA UŽ OBUOLIUS

Krekenavos ap. sodų nuomininkai už geros rūšies vaisius moka brangią nuomą — net iki 50 Lt. už 1 vaismedžio vaisius.

XXXX

LENKAI NELEIDO SKRISTI Į VILNIŲ

Amerikos lietuvis lakūnas Pov. Šaltenis norėjo lėktuvu aplankyti Vilniaus kraštą, tačiau lenkų oficialios įstaigos skridimui nedavė leidimo.

DEGĖ KLAIPĖDOS TRĄŠŲ FABRIKAS

Rugsėjo 4 dieną po piet Klaipėdos trąšų fabrike „Union“ kilo gaisras. Gaisras greit plėtėsi, nes visur buvo pilna įvairių chemikalų. Gesinti buvo nepaprastai sunku. Vienas ugniagesis įkrito į chemikalų statinę ir sudegė. Keli kiti ugniagesiai sunkiau ir lengviau sžeisti. Vienas fabriko pastatas visiškai sudegė. Tačiau kai kurie pastatai ir daug žaliavos liko. Fabrikas, kaip informuoja iš KKlaipėdos, buvo apdraustas. Jis priklauso vienai akcinei b-vei, kurios akcijų daugiausia turi Stetino pramonininkų trestas. Fabrikas ligi šiol gamino daugiausia Lietūkio užsakytas trąšas. Del gaisro fabrike darbas tik dalinai būsiąs nutrauktas; gamyba eisianti likusiuose pastatuose.

Kilus gaisrui, buvo pavojus ir kitiems aplinkiniams fabrikams, ypač degtukų šiaudelių fabrikui, jo. Nuostoliai dar neapskaičiuoti.

ATVAŽIAVO SŪNŲ VADUOTI IŠ KALĖJIMO

Iš Paryžiaus į Kauną atvyko žydas Gilinskis, nuteistojo penkeriems metams s. d. kalėjimo Giršo Gilinskio tėvas. Kaip žinia, Gilinskis, kuris yra labai turtingas žmogus, nori sudėti didelę sumą pinigų, kad tik jo sūnus būtų užstatą paleistas iš kalėjimo. Giršo Gilinskio byla apeliacinuose rūmuose bus sprendžiama spalio mėnesį.

AR TEKŲ MATYTI SPALVOTĄ EŽERĄ?

Toks yra prie Dubingų. Tai didžiulis ežeras, apie 10 km ilgu, kuris ir trijų pusių apričia Dubingų miesteli. Jo krantai aukšti, kalnuoti, o vanduo — žalias, lyg kokiais dažais tyčia nudažytas. Tą nuostabią ežero vandens spalvą galima pastebėti labai iš toli, o iš arti žiūrint ji dar labiau stebina žiūrovą. Net ir tose vietose, kur vanduo visai švarus, kur nėra pakraščiais medžių, meldų, žolių nei dugne jokio dumblo van-

duo turi tą pačią ryškiai žalią spalvą. Tai vienintelis Lietuvoje o gal ir Europoje, žaliaspalvis ežeras. Tačiau ligi šiol dar niekam nepavyko ištirti, iš ko ta žalia spalva paeina. Skersai ežerą pastatytas didžiulis tiltas, taip pat vienintelis mūsų krašte. Ežero saloje stūkso senovės pilies griuvėsiai. Eno-vėje, prieš 400 — 450 metų Dubingiai buvo garsus miestas stipri tvirtovė. Čia buvo dideli audimo, geležies, čerpių ir plytų fabrikai, kurių griuvėsių liekanos ir dabar matomos. Dubingų bažnyčioje yra didelė retenybė — arnotai pasiūti iš taip vadinamų Slucko juostų. Tų nuostabių juostų audimo paslaptį Lietuvos meistras sužinojo iš Krymo totorių dar Vytauto laikais, o vėliau pas audė Slucko vienuolyne ir pardavinėjo didikams, bajorams pasipuošti. Iš paskutinių išlikusių juostų buvo pasiūti tie arnotai, kurie dėl savo senumo dabar jau nevartojami. Tačiau jų spalvos yra labai gerai išsilaikūsios. Dubingiai tai viena gražiausių Lietuvos vietų, kurią nuolat aplanko ekskursijos ne tik iš įvairių Lietuvos vietų, bet ir iš užsienio atvykę keliautojai.

ŠILUVOJE BUVO TRYS KONGRESAI

Šiomet šiluvoj švenčiama 325 metų jubiliejus nuo šv. Marijos apsiėiskimo. Tad į šilinės atiadus atvyko nepaprastai daug maldininkų. Buvo surengti net trys kongresai. Pirmiausia įvyko Kauno regijono moterų kongresas. Naktinėje procesijoje dalyvavo 2000 moterų su žvakėmis. Vėliau buvo 50 Kauno Pilies moterų buvo parengusios gyvąjį paveikslą — Marijos Apsireiškimas šiluvoj. Po kongreso moterų pasiaukėjo šv. Marijai.

Rugsėjo 10 d. prasidėjo jaunimo kongresas. Eitynėse dalyvavo ir J. E. ark. Skvireckas ir vysk. Reins. Abu pasakė turiningas kalbas, nuteikiančias jaunimą kurybingam darbui. Paskaitą skaitė dr. Dielininkaitis „Pradedant naujus jubiliejų metus“. Paskaitininkas aiškiais faktais nurodė, kad, norint žmones sujunginti į naują gyvenimą, reikia jaunimą sudominti bažnyčia, kad šis susidomėjimas galėtų persiverti visas kitas neigiamas įtakas.

Rugsėjo 11 d. įvyko gausus vy-

ry kongresas, kuriame dalyvavo per 3000 vyrų. Iš vieno šiaulių buvo atvykę 550 vyrų, kurie turėjo puikius ir meniškų plakatus, gražų orkestrą ir eitynėse pasirodė su gražiomis giesmėmis. Vyrų škilmingame posėdy dalyvavo J. E. ark. Skvireckas ir vysk. Reins, kurie pasakė kalbas. Paskaitą skaitė p. Dagelis — „Mūsų ateities darbai“.

Rugsėjo 11 d. šiluvoje buvo suplaukę apie 40.000 maldininkų. Labai daug vyrų. Tvarka graži. Daug sumanumo parodė vietos policija. Buvo per 120 kunigų. (š).

ĮVYKDYTA MIRTIES BAUSMĖ

Kilęs iš žemaičių krašto plėšikas Jonas Navickas buvo padaręs eilę žmogžudybų Didžiojoje Lietuvoje ir Klaipėdos krašte. Mirtį jis buvo nuteistas ir Klaipėdos autonominio ir Didž. Lietuvos teismų. Rugsėjo 9 d. rytą J. Navickui įvykdyta mirties bausmė, nunuodijant jį dujų kameroje.

ATSILIKUSIUS VAIKUS MOKYS ATSKIRAI

Iš švietimo ministerijos teko sužinoti, kad šiais metais prie didesnių pradžių mokyklų bus leista atidaryti keli komplektai, kurie bus skirti atsilikėliams (negabiems) vaikams mokytis. Į kiekvieną tokį komplektą numatoma priimti ne daugiau, kaip po 20 atsilikėlių vaikų. Prie trijų pradžių mokyklų jau leista atidaryti trys tokie komplektai. Tai bus pirmas bandymas atsilikėliams vaikams mokytis.

NAUJO DERLIAUS BŪSIĄ 32 MILIJONAI CENTNERIŲ

Pradėjus kulti šių metų derliaus javus, jau pradeda aiškėti ir galimi bendrieji gausimų grūdų kiekiai. Atrodo, kad visų kultūrų derliai išsyrus tik kai kurias vietas, Lietuvoje šiemet numatomi didesni ir geresnės kokybės negu pernai. Rugių derliai numatomi 5 % didesni, kviečių net 40 %, miežių 19 %, avių — 22 %, žirnių — 32 % ir sėmenų — 6 % didesnis derlius negu praėjusiais metais. Lietuvos Banko korespondentų iš įvairių Lietuvos vietų pranešimai rodo, kad naujojo derliaus šiemet tikimasi gauti iki 32 milijonų centnerių.

ALKF-ja Ruošia p. Skipičiui pagerbėl

DIDELI POPIETI

Jose Verdi salėje, Alie. Brown 736, Bs. Aires. Lapkričio 13 dieną, sekmadienį.

Parengime kalbės DULR Pirmininkas, p. R. Skipičis.

PROGRAMA

Šv. Cecilijos choras ir orkestras „Kanklės“ p. V. Rymavičiui diriguojant ir Jaunimo Draugijos Vaidintojų būrelis, p. Z. Juknevičiui režisuojant.

ŠOKIAI

Ligi 22 valandai, (10 val. vak.)

Griežiant sustiprintam Orkestrui „KANKLĖS“

Įėjimas Viesiems 1 pezas. Salė Aldara Nuo 15 val.

(3 valandos po pietų).

Programa Prasidės Punktualiai 16 val. 30 min.

(keluriuose ir pusė).

Popielis baigiasi 22 val. (10 val. vak.)

LAPKRIČIO 13! NEPAMIRŠI!

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

POSEDIS

Šio mėnesio 24 dieną, 8 val. vakaro, gv-jė Olavarria 882, šaukiamas Argentinos Lietuvių Katalikų Federaciją sudarančių organizacijų valdybų posėdis, kuriame bus svarstomi svarbūs klausimai. Kviečiame visus atsilankyti.

(—) Z. Juknevičius
Sekretorius

(—) Ig. Padvalskis
Pirmininkas

LAPKRIČIO 13 DIENĄ? NEUŽMIRŠI!

Juk ponui Skipičiui pagerbti ALKF-jos popietyje, apart Vaidintojų būrelio paruošto veikalų, koncertuos Sv. Cecelijos choras orkestrui „Kanklės“ akompanuojant.

Parengimas įvyks Jose Verdi salėje lapkričio 13 dieną, sekmadienį.

UŽ DVI SAVAITES

Šis SVYTURIO padidintas numeris išeina už dvi savaites, nes per spaustuvės trūkumus nebuvo galima praeitą savaitę išleisti.

ATVYKO P. SKIPITIS

Šio mėn. 11 d., iš ryto, laivu „San Martin“, atvyko į Buenos Aires DULR pirmininkas p. R. Skipitis.

P. Skipitį uoste sutiko Pasiuntinys personalas ir organizacijų bei spaudos atstovai. Nuo Liet. Šv. Kazimiero Bendruomenės, svečią pasveikino p. J. Miliauskas.

Gerbiama svečių nuosirdžiai sveikiname ir linkime kuo geriausiai pabuvoti Argentinoje.

VARDUVES

Šio mėnesio 21 dieną mūsų kolonijos gabi solistė ir Sv. Cecelijos choro dainininkė, p-lė Uršulė Povilonytė švenčia savo varduves.

Šia proga, gambiai lietuviškos dainos ugdytojai linkime asmeniško pasisekimo ir dar ilgai skleisti Argentinos padangės lietuvišką dainą.

VARDUVES

Pereitą ketvirtadienį, SVYTURIO bendradarbis, Sv. Cecelijos choro dainininkas ir Vaidintojų būrelio artistas, ponas Bronius Verbickas šventė savo varduves.

Repeticijoms susirinkę dainininkai - draugai - bendradarbiai, širdingai pasveikino visų mylimą Bronių ir palinkėjo ilgiausių ir laimingiausių metų. Choristai buvo pavaišinti šaltu alučiu ir skanumynais.

GEDULO DIENOS MINĖJIMAS

Pereitą sekmadienį, spalio 9 dieną, suėjo aštuonioliktos sukaktuvės nuo klasingo lenkų žygio: Vilniaus, Lietuvos Jeruzalės, užgrobimo.

Vietos laikraščiai talpino iš Kauno atsiųstas telegramas, kuriose pranešama apie lietuvių tautos Gėdulo Dienos minėjimą.

Visa Lietuva

liūdėjo naujom Lietuvos nuo Vilniaus atskyrimo sukaktuvėms suėjus.

VVS Buenos Aise Skyrius, kaip ir kitais metais, suruošė Vilniaus užgrobimo sukaktuvių minėjimą, kurios prasidėjo Sv. Lucijos Bažnyčioje.

pamaldomis už žuvusius del Vilniaus laisvės. Per mišias giedojo Sv. Cecelijos choras, vargoninko p. Vaclovo Rymavičiaus vedamas.

Antrą šventės dalį sudarė Pilietinis Minėjimas

Šv. Lucijos parapijoje

Katalikų plovimas, jog Sv. Cecelijos choraskylos rūmų statybai aukavo:

turėjo atsidėkoti kita daina: „Leiskit į Tėvynę“.

Ponas Jurgis Gilvydis, Skyriaus Komiteto vardu padėkojo visiems atsilankiusiems ir pranešė minėjimą pasibaigus.

Minėjimas įeinant buvo segojami tautiški ženklukai, gedulu perjuosti. Šia proga taip pat buvo išleistos atvirutės, kurios minėjime buvo parduavinėjamos.

PRIEIMAS ATSTOVYBĖJE

Šio mėnesio 15 dieną, vakare, Lietuvos Ministeris p. Aukštuolis su ponu suruošė Lietuvos Atstovybėje, gerbiama svečių priėmimą, kuriame dalyvavo draugų valdybos, laikraščių atstovai ir šiaip pavieni asmenys.

LIETUVIŲ TAUTOS GEDULAS

Kaunas 8 (United Press). Nežinint oficialių ryšių atnaujinimo su Lenkija, kuriuo pasinaikino karas, sukeltas Vilniaus klausimu šių metų kovo mėnesio rytoj visi gyventojai minės kovo gėdulo dieną. Vilniaus užėmimo atminimo, kultas sukaktuvės. (Šio turinio telegrama tilpo didele Buenos Aires dienraščių skiltyje spalio devintą dieną.

VISIEMS! VISIEMS! VISIEMS!

Jauniems! Maziems! Seniems!

„Tumo-Vaižganto“ I ir II komplekto lietuvių pradžios mokykla š. m. spalio mėnesio 30 dieną sekmadienį salione „Jose Verdi“, Alrante Brown 736, pagerbimui atvykusio svečio p. R. Skipičio rengia labai įdomų popietį - spektaklį.

Šiame popietyje gerb. Pasaulio Lietuvių Sąjungos ir DULR pirmininkas ponas R. Skipitis skaitys labai įdomią paskaitą. Popiečio programą išpildys „Tumo - Vaižganto“ I ir III komplekto mokyklos mokiniai.

Bus suvaidintas nepaprastai įdomus scenos vaidelis su dainomis ir šokiais A. Busilo „Muzikantai“. Nepaprastai įdomiai koncertuos beždionė, lokys, asilas, ožys ir lakštingala.

Mokiniai padeklamuos daug ir labai įdomių eilėraščių.

Mūsų jaunosios mokinės balerinos atvaizduos su dainomis ir šokiais vidurnakčio pasaką. Kaip sutemose, nutilus miško ošimui, paslaptinai atslenka miško dvasios ir šoka burtų šokį. Bus atvaizduotas mūsų sesučių geltonkasių gėlių darželis su žaliosiomis rūtomis, raudonaisiais bijūnais, puikiosiomis lelijomis ir jų džiaugsmas puikų pavasario rytą. Be to, pačios jaunosios mokinės pasakos tautiškus šokius, iscenizuos lietuviškas daineles. Taip pat bus išpildyta labai įdomi programa ir įspanų kalboje.

Po to šokiai iki 22 val.

Programai ir šokiams grieš „Kanklės“.

Popiečio pradžia 15 val. punktualiai. Įėjimas vyrams 1 pezas, moterims 50 cent. o vaikams veltui.

Todėl tenelieka nei vieno lietuvi, kuris nepamatyty šio taip įdomaus popiečio ir išgirstų pono R. Skipičio malonų žodį, tartą vaikų auklėjimo reikalu.

Popiečio pelnas skiriamas statybos naudai.

Popiečio Rengimo Komisija

AUKOS MOKYKLOS RŪMŲ STATYBAI

Tumo - Vaižganto lietuvių mo-

ATVYKSTA TRYS KUNIGAI

Šį ketvirtadienį, ALKF-jos pirmininkas gavo oro pastu gerb. pralato M. Kruso laiską, kuriame praneša, kad spalio šestą, tai yra laisko išsiuntimo dieną, užbaigė derybas su Tėvais Marijonais kas ank vaziavimo į Argentiną.

Susitarta, kad dar šiais metais, prieš Kalėdas, trys kunigai Marjonai bus Buenos Aise.

Gerb. pralatas pažymi, kad Argentinos ir Urugvajaus lietuvių kolonijų avasiniai reikalai labai rūpėjo ir kad tol dirbo, kol reikala sutarke. Kaso kad daug pasidarbavo kun. J. Janilinis ir džiaugiasi laimingu sutarimu. Dar tą pačią dieną, skubiai išsiuntė šią žinią.

Mūsų remti suorganizuotas fondas, kuriam pats pralatas paaukavo 250 dolerių.

Gale laisko primena SVYTURYJE skaitęs Lietuvos Ministerio raportą, kuris jį neia, ir pažymi, kad jam nesvarbu ką apie jį rašo: „Jai mano darbai nudija ko as esu vertas“, sako:

Primename mūsų skaitytojams, kad savo laiku SVYTURYJE rašėme kad jeigu Lietuvoj nepasirūpins, mūsų broliai amerikiečiai su pralatu Krusu ištis mūsų ranką.

GEDULO DIENOS MINĖJIMO IŠVADOS

Vien tik stebėti s reikia, kaip Argentinos lietuviai apsilėjo. Šiame numeryje teipa vietos laikraščiuose tilpusios telegramos vertimas, kurioje, pažymima, kad nežiurint šių metų kovo mėnesio lenkų utumatumo, kurio pasekmės buvo diplomatinų ryšių atnaujinimas,

Visa Lietuva Mini Tautos Gėdulo Dieną.

O čionykščiai lietuviai? Aišku, kad ieškant tiesioginių kaltininkų, jie patys į save lyg prštu parodo. Jau neskyk minėjome, kas jie kurie sukiadina žmones Vilniaus klausime: tai „A. L. Balso“ ir „Momento“ nuolatini rašymas, kad Vilnius parduotas ir panašiai, pirmo eilę, ir mūsų Pasiuntinys viešas neišsireikšimas šiuo klausimu, antrojo vietoj.

Viename, Gėdulo dienos išvakarėse įvykusiame vakarėlyje matėme lietuviškų mokyklų mokytojus. Ir nenoromis kyla abejonė: ar papasakojo jie savo mokymams apie Lietuvos nelaimę, apie Vilniaus priklausomumą Lietuvai, apie Vilniaus lietuvių vargus, apie lenkų ziaurumus...

Argentinos lietuvių tarpe chaosas. Ir visur matome Lietuvos pareigūnus šio sąmyšio viduryje. Mes tikimės, kad p. Skipitis padarys tvarką. Taip pat tikimės, jog DULR pirmininkas, nepasitenkins koloniją pamatyti, pažinti ir apie ją spręsti iš tos pusės, iš kurios parodys Lietuvos atstovai Argentinoje, bet stengsi reikalą išnagrinti iš pagrindo, informuodamasis ir iš kitų šaltinių.

Sv. Cecelijos choro dirigento, p. Vaclovo Rymavičiaus varduvių proga, po pamokų dainininkai buvo pakviesti prie jaukiai paruošto stalo, kuriame taip pat dalyvavo ir specialiai pakviesti varduvninko prieteliai ir orkestro „kanklės“ griežikai. Ponui Rymavičiui, choristai daina palinkėjo ilgiausių metų. Vėliau, prie linksmos ir puikios muzikos, dalyviai linksmiai pasišoko. Sv. Cecelijos choras šiuo laiku ruošiasi p. Skipičio garbei popiečio programoj koncertuoti, kartu su orkestru „Kanklės“ ir Vaidintojų būreliu. Popietis įvyks lapkričio 13 dieną, Jose Verdi salėje.

Aukų lapas Nr. 13. Jo Eksc. Ministras J. Aukštuolis — \$ 100,00 (aukvoja antru kart), Pasiuntinys Sekretorius B. Blaveščius — \$ 100,00. Aukų lapas Nr. 11. St. Pavidonis — \$ 10,00. Po — \$ 5,00; J. Medzeckas, S. Eidietis ir V. Rymavičius. J. Kriščiukas \$ 2,00. Po — \$ 1,00; J. Lazinka, J. Gal-

levičius. Viso \$ 232,00. Su ankščiau skelbtomis aukomis yra viso suaukota \$ 2.098,85. Cia skelbiamas aukas rinko K. Pipinė ir V. Naliavaika, Viesiems gerbiams prisidėjusiems prie kultūrinio židinio pastatymo TVLMRSF vardu reiškiu nuosirdžiausią padėką.

Fondo pirmininkas
V. V. Naliavaika.

A.L.O. Mitinginis Priėmimas

ATLIKTA PROGRAMA. — GRAZUS LIET. MOKYKLŲ VAIKŲ PASIRODYMAS. — LIAUDIES TEATRO RAUDONASAI CHORAS. — VIENO REDAKTORIAUS IR „DRAUGŲ“ „SVEIKINIMAI“. — PONO SKIPIČIO KALBA. — SVIETIMO PAZANGA. — ŽEMES ŪKIO REIKALAI. — LIETUVOS PRAMONĖ. — MEDICINA. — DARBININKŲ BUKLĖ. — KLAIPĖDOS KRAŠTAS. — VILNIUS NEISSIZADĖTAS. — KAIP „IDĖJOS BROLIAI KANKINAMI LIETUVOJ“. — IŠVADOS.

Argentinios Lietuvių Organizacijų ir spaudos komitetas, kuris tikrumoje nėra visų Argentinios organizacijų ir laikraščių centras, nes į jį neįeina žymios kolonijinės organizacijos, surašė programą, kurią sekma dienų, spalio 10 d. popietį p. Skipičiui primti, kuris, tačiau, per pažangųjų „draugų“ išsiskimus sveikimuose, virto tiesioginiu mitingu prieš katanikus.

Siame popietyje dalyvavo per 800 žmonių, daugiausia kairiojo elemento, ką galima buvo spręsti iš plojimų komunistų atstovams, kurie buvo tiesiog griausmingi o jau kitiems kalbėjams ir net p. Skipičiui buvo nepergausaus.

Popietis, tiesą pasakius, prasidėjo gan gražiai. Rasirode „A. L. Balso“ dainininkių grupelė, tačiau pasireždusios, kurios nebegalėjo paaštrinti trejetą dainėlių.

Po jų ejo mažųjų lietuviukų pasirodymas. Deklamavo, dainavo, soko Tumo-Vaizganto, Dariaus ir Girėno ir Dr. Basanavičiaus vėjų lietuvių mokyklų mokiniai, kurie, nors kartais ir nesutardami, entuziastiškai ir simpatiskai atliko nemažai numerių.

Dainavo ir Liaudies Teatro choras. Na, žinoma, moterys vienos, jau paprasta komunistinė unita — raudonos gėlės ant krūtinių ir didelės, plačios raudonos juostos. Jei jau čia ne komunistinių įsitikinimų išreiškimas, tai nežinau kas!

Choras, padainavo, tiesa, liudies motyvų daineles ir nors atliko gal kiek geriau kaip pusėnai, savo, ideologinių simpatizantų buvo ilgai ir karštai nuplota.

Jiems pabaigus prasidėjo oficiališkėnė programos dalis. Scenoje pasirodė pilnas ALOS komitetas su pirmininku, Lietuvos Pasiuntinybės sekretorium p. B. Blavieščiūnu, priešakyje.

Pirmininkas supažindino su publika, paskaitėdamas p. Skipičio biografiją. Jam pranešė, jant prasidėjo „sveikinimai“.

Pirmasis tai padarė „A. L. Balso“ redaktorius p. K. Norkus pasigirdamas „ipso facto“ apie savo laikraščio sukaktyves ir smarkiai atakuodamas katalikus, buvusį čia kunigą ir „jo sėbrus“, kuriuos prašė pasodinti kalėjimui. Jo žodžiams „draugai“ plojo.

Sekė dr. Jos „Lietuva“ ir Centre atstovas p. Ryselis, kurio nebuvo gerai girdėtis. Išgirdome, visgi, kad ir jis kaltino katalikus pašalpy „eikvojime“.

Toliau „sveikino“ kiti „draugai“. Laikraštį „Momentą“, kuriame nekartą tilpo straipsniai prieš Lietuvos vyriausybę, atstovavo p. Baltušninkas. Pasakydamas aiškiai mitinginę kalbą užvažiudamas kaip ir kiti jo kolegos prieš katalikus ir „Romos agentus“. „Talkos“ bendrovės atstovas dar gražiau „pasveikino“, neapleidamas ant katalikų nepakalbėjęs, ir prašė p. Skipičio, kad papasakotų kaip kenčia idėjos broliai Lietuvos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Nieko sau „sveikinimas“!

Kiti atstovai — Susivienijimo, Sporto, „Išvien“ savaitraščio,

Sporto Klubo, Mokyklos Statybos Fondo ir žydų organizacijų, padariai savo užduotį atliko išreikdami vien tik pagarbos ir sveikinimo žodžius ir linkėdami p. Skipičiui gero pasisekimo.

Priėjo eilė ir ponui DULR pirmininkui kalbėti. Padėkojęs publiakai už atsilankymą ir priėmimą, pradėjo pasakoti apie savo kelionę ir nekuriuos patirtus įspūtoje kelionėje ir šį tą apie Prancūzijos, Anglijos bei Brazilijos lietuvių kolonijas. Daug apie juos nepasakojo, nes turėjo apsiriboti laiku.

Daug ilgiau, virš valandos, kalbėjo apie Lietuvą, palygindamas jos prieškarinį gyvenimą su dabartiniu.

Švietimo srityje, palyginus su prieškariniais laikais laisvoji Lietuva yra toli nužengusi ir pralaukusi, palyginus nuošimčiais, ne tokias pažangias valstybes kaip Švedija, Vokietija, Latvija ir Estija.

Žemės ūkio srityje padaryta taip pat didelė pažanga. Žemės ūkio reforma nemažai tam padėjo, o įvairūs kooperatyvai: „Lietūkis“, „Maistas“, „Pienocentras“ tarp daugiau jiems naudos.

Lietuvos pramonė davusi gerą šuolį pirmyn, bet toli gražu nėra dar pasiekusi kitus kaimyninius kraštus.

Medicinoje mūsų tėvynė neatsilikusi. Laisvojoje Lietuvoje daktarų skaičius keliolika kartų padavęjo ir jau kiekviename valsčiuje mažiausia po vieną yra. Aps-

kričiuose randasi liginės gan geros, todėl apie jas ir negali kalbėti, o apie politinius kailnius išsiti, o apie politinius kailnius išsiti, o apie politinius kailnius išsiti.

Darbininkų būklė neblogesnė kaip kituose kraštuose, sudaryta darbininkų atsidūmų kasa. Rūpi padeda darbininkui išsikurti, tačiau ir yra sudaryti iš pačių darbininkų Darbo kumai.

Kas link Klaipėdos krašto, tai neabejotinai kad jis yra lietuviškas, nors tai vokiečiai pretenduoja, remiantis, kai tenai yra vokiečių dauguma. Tas netiesa. Klaipėdoje dauguma lietuvių, nors tenai yra daug „memelanderių“, tai yra, vokiškoje įtakoją patekusių grynų lietuvių. Čia kalbant, pasigirdo salione žvilpimų, degti nutilo.

Aje Vilnių gerbiantis sveikas pasakė tai, ką mes jau senai žinome ir saubeme. Pradėdama dūmatumą.

Lietuva Vilniaus Neišsivadėto ir geriausias įrodymas tai, kad Lietuvos konstitucijoje rašoma, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė.

Vilniaus atgavime mes negalime pavaruoti ginklą, nes esame daug silpnesni už kaimyną — grojimą, tačiau visi lietuvių, kur jie nebūtų privo kovoti kultūringai, kova bus ilga, bet atejus atitinkamam istoriniam momentui, Vilnius grįš mums.

Taigi neabejojame, kad po šių svarbių žodžių Vilniaus klausimu, karijo kolonijos dalis įsitikinę jog Vilniaus neatsivadėta ir ji „neparduota“, kaip nekuriuos spaudos organai buvo rašę, kažkokias sumetimais. Publika net porą kartų buvo kalbėtoją pertraukusi savo triukšmavimu.

Į paklausimą kaip „idėjos broliai yra kankinami koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose“, p. Skipičis pareiškė, kad jau nuo 1932 m. kaip stovyklos panaikin-

tos, todėl apie jas ir negali kalbėti, o apie politinius kailnius išsiti, o apie politinius kailnius išsiti, o apie politinius kailnius išsiti.

Lietuvos valstybės santvarka susidariusi, kaip ir kitų mazesnių valstybių, atsizveigiant į supresnių kaimyninių valstybių valdymo formą, nes mažai tautai negalima išlaikyti vienai izoliuotai, kaip kokio saloj, o be to sugyvenimas to reikalauja.

Kas link primetamų katalikų „išsivokijimą“ ir atakavimą, prase medžiagą, įrodymus pristatyti ir prizaėjo viską išnagrinėti, bet tuo pačiu patarė kad nereikia matyti krisių svetimo akyje, o nematyti rasta savojoje, ir čia ir save patį laikyti nekaičiausiu kad neremkia per daug kitą smerkiamėliu.

Pradėjus publikai labiau reikšti savo nerimą ponas DULR pirminkas baigė savo įdomią kalbą — paskaitą, kuri buvo visgi, palydėta gausiais plojimais.

Dar parodžius porą gimnastikos numerių, kuriuos atliko Sporto Klubo nariai, popiečio vedėjas pranešė, kad „atsizveigiant į tai, kad publika nuvargo, šokiai vietoj iki dešimtos tęsis iki dvylkto valandos nakties“.

Iš šio DULR pirmininko priėmimo matome, kad mūsų, katalikų, ideologiniai ir šiaip del kitų asmeniški sumetimų priešai, pasinaudodami proga, padarė prieš-katalikišką miningą viešai provokuodami katalikus, jų veikimą ir vadus ir ne tik kad nepareišė ne mažiausio noro su mumis bendra darbiauti lietuviybės vardan, bet dar iškoliodami pasirodė nei kiek netolerantingi mūsų įsitikinimams. Aiškiai tad pasimato kad

nei lietuviškiausiam darbelyje, nekalbant apie kitus atsitikimus, negalime kartu su jais eiti. To mes jau senai numatėme, bet vis laikėme vilties kibirkstėlę, kad gal kaip nors būtų galima nuveikti bendrai, bet paskutinieji veiksmai ir šis mitingas paskutinę viltį išrovė.

Tiek to! Mes, Dievo padėdami, vieni visas kliūtis nugalėsim ir dirbsime, kaip iki šiolei, Dievo, Tėvynės ir Žmonijos labui. Z.

PRASIDĖJO ORINIS SUSISIEKIMAS KAUNAS — PALANGA

Rugsėjo 3 d. buvo atidaryta pirmoji oro susisiekimo linija Kaunas — Palanga. Pirmąją kelionę į Palangą padarė susisiekimo ministeris inž. Stanišauskis, gen. štabo pulk. Rapšys ir kiti. Lėktuvas pargabentas iš Anglijos, du motorai 400 arklių jėgų. Didžiausias greitis — 300 km. per valandą, bet normaliai skrenda 250 km. Lėktuvo sparnuose įtaisyti prožektoriai. Lėktuve 7 vietos — dvi įgulai (pilotas ir telegrafistas) ir penkiems keleiviams. Bagažo gali paimti 90 kg.

Lietuviško sornio susisiekimo linijos atidarymo proga buvo pavežioti žurnalistai.

Trečiadienį atgabentas antrasis toks pat lėktuvas. Vienas lėktuvas būsiąs pavadintas Dariaus, kitas Girėno vardu.

Nuolatinis susisiekimas lietuvių ku lėktuvu su Palanga jau prasidėjo. Kelionė į Palangą arba atgal trunka 1 valandą. Kelionė į vieną galą — 38 litai, ten ir atgal duodama 20 nuošimčių nuolaidos. Vairams iki 4 metų — 75 nuošimčiai nuolaidos.

KAS GRIES? OGI „KANKLES“

Nori smagiai pašokti prie gero ir stropaus orkestro? Nieko nedvejodamas iš anksto ruoškis! Jose Verdi, lapkričio 13 dieną, kur sustiprintos „Kanklės“ liūliuos savo šokėjams ligi pat 10 val. vakaro. Geresnės progos nerasi!

Liepos 1 d. Kaune, Girstupio slėnyje, buvo atidarytas Zoologijos sodas, kuriame dabar randasi veik visa Lietuvos miškų ir laukų gyvūnija. Girstupio slėnis yra gražiausia vieta visoje Kauno apylinkėje ir kauniečių mėgiama poilsio vieta, dėl savo nepaprastai gražios ir įvairios flosos. Daugelis zoologijos gyvulių sode laisvai vaikštinėja ir tuo būdu tampa daugelio žmonių artimais su jais susibūdieliais. Zoosodo direktorus ir steigėjas yra prof. Ivanuskas, didelis gamtos ir gyvulių draugas (matomas viduryje su stirniukais)

Graziai Praejo ALKF-jos Surošta Po nui R. Skipičui Pagerbti Vakariene

Pareitą sekmadienį vakare ALKF-ją suruošė Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirmininkui, P. R. Skipičiui Pagerbti Vakariene. Apie pusę dešimtos atvyko po-
nų Povilonių svetainė, kur buvo suruošta vakariene, gerb. sve-
čias, p. R. Skipičis su Lietuvos Ministeriu p. Aukštuoliu bei pir-
muoju Pasiuntinybės Sekretoru-
mi ir ALKF-jos generalinio sekre-
toriaus, p. Z. Juknevičiaus lydimi.
P. Skipičis Buvo Sutiktas Karštu
ir Entuziastišku Dėnu Plojimu.
Susirinkusiųjų buvo virš šim-
to: buvo ALKF-ją sudarančių arga-
nizacijų valdybų nariai, VVSB
Skyriaus Komitetas, Berisso Ka-
talikų „Mindaugo“ draugijos pir-
mininkas p. M. Tamuliūnas, ALT
Są-gos ir ALBK Są-gos valdybos,

Šv. Cecilijos choro vedėjas p. V.
Rymavičius, savo vedamo choro
vardu, pasveikino p. R. Skipičį nu-
šviesdamas choro veiklą, ir padė-
kodamas DULR už paramą. Taip
pat pasakė, kad Šv. Cecilijos cho-
ras nesutiko su raudonai pasipuo-
šusiu Liaudies Teatro choru kar-
tu scenoje giedoti Lietuvos Him-
ną, per Išeivių Dienos minėjimą,
šiais metais, ką padarė būdam
publikoje. Pilnas tam
Pritarimas Buvo Pareiktas Gau-
siu Susirinkusiųjų Plojimu.
Po to sekė Šv. Kazimiero Bend-
ruomenės sveikinimas, kurios
vardu pasveikino p. J. Miliauskas,
trumpai nušviesdamas tautiškai
katalikišką veiklą.
Toliau sekė nuo A. L. Tautinin-
kų Sąjungos sveikinimas, kuriuos

Šv. Cecilijos choras, Vaidintojų gražiai pareiškė p. J. Nakutis.
būrelio artistai, SVYTURIO re-
dakcinės ir administracinės komi-
sijų nariai ir kiti.

Svetys užėmė garbės vietą ir vi-
si susėdė už gražiai ir kukliai pa-
ruošto stalo. Keikia pažymėti kau
svetainė buvo jaukiai išpuosta li-
tuviškais motyvais, kas suare
gražią lietuvišką nuotaką. Už tai
nuopelnas priklauso ponams Juzė.
ir Stasiui Poviloniams.

ALKF-jos pirmininkas p. Ig.
Padvalskis,
Pasveikino p. R. Skipičį Federaci-
jos Vardu,

palinkėdamas pasisekimo savo už-
brėžtame tikslu. Sveikintojui bu-
vo pritarta dėnu plojimais.

Nuo SVYTURIO sveikino re-
dakcinės komisijos narys p. V.
Padvalskis, pabrėždamas, kad ger-
biamas svetys visapusiškai paty-
ręs tikrąją kolonijos padėtį, turės
galimumą

Tiksliau Nustatyti DULR-o Pa-
stangas Mūsų Kolonijos Atžvilgiu

Po to sekė p. Z. Juknevičiaus
kalba, kuris atstovavo savo pir-
mininkaujamą A. L. Jaunimo draugi-
ją. Kalbėtojas trumpai nušvietė
mo laikotarpį, paminėdamas dide-
draugijos aštuonerių metų veiki-
mo Vaidintojų būrelio statytus
veikalus. P. Juknevičius paprašė
syečio kad
Nesiremtų, nors ir daug Sverian-
čiais Lietuvos Pasiuntinybės Pa-
reiškimais,

bet nuodugnai visa išstirtų.

Sekė ponios Anastazijos Bag-
donienės sveikinimas, A. Liet.
Mergaičių Globos draugijos var-
du. Sveikintoja palinkėjo pasiseki-
mo ir paprašė susirinkusių sudai-
nuoti gerb. svečiui „Ilgiausių Me-
tų“.

Nuo Vilniui Vaduoti Sąjungos
Buenos Aires Skyriaus kalbėjo p.
J. Gilvydis, šio skryniaus vardu
pasveikindamas gerbiamą svečią.
Buvusių Karių Są-gos vardu
gražiai sveikinimus pareiškė p. J.
Stasiulevičius.

Kalbėjo taip pat p. A. Korsa-
kas. Gyvais, prityrusio kalbėtojo
išsireiškimais, p. Korskas giliai
tikis, kad p. Skipičis, išklauses,
Jose Verdi patiektų reikalavimų,
Jau Nustatė Diagnozę Kolonijai.

P. Padvalskis apibendrino visų
linkėjimus ir sveikinimus,

Tuomet atsistojo kalbėti p.
Skipičis. Buvo pasveikintas vis
gausiais katučiais ir padėkojęs už
priėmimą vis juokaudamas, prie-
jo prie savo kalbos tikrosios tem-
mos. P. Skipičis įrodė, kad DULR
bendradarbiauja su Katalikų Baž-
nyčia, pirmiausia, kad Lietuva yra
katalikiška šalis, antra ir svar-
biausia, kad DULR supranta, kad
Dievo įsakymas mylėti savo prie-
šus, yra žemiškam gyvenime apli-
kuojamas ir kad be krikščioniš-
kos doros išauklėti vaikai

Jau ne Lietuviai ir ne žmonės Bus
Skatino visus, vykdyti Dievo
įsakymus, ir padėti viens kitam
„Jeigu ir toliau taip bus kaip da-
bas — kalbėjo,

Lietuviai Susigrauš Viens Kitą
kaip piktį šunys suleisti mažon
būdun.

P. Skipičis kalbėjo labai jaus-
mingai ir visus atyčiai klausan-
čius imponavo.

DULR pirmininkui baigus kalbė-
ti, ir aprimus triukšmingų ovaci-
jų garsams, p. V. Rymavičius su-
kvietė į būrį Šv. Cecilijos choro
dainius, kurie

Vieningai Sudainavo „Leiskit

NUOSIRDI PADEKA

Visiems, kurių pavardžių čia
neminėsiu, nes užimtų daug vie-
tos, nuosirdžiai dėkoju, taip skait-
lingai mane sutikusiems Buenos
Aires uoste. Tačiau visų pavar-
dės liko mano širdies gėlmėse ir
jų aš neužmiršiu kol turėsiu lai-
mės būti šiame pasaulyje. Nuo-
sirdžiai visiems dėkoju už tą
mums parodytą palankumą, už
tas puikias gėlių puokštes, kurio-
mis mane apdovanojote. Dėkoju
už tas simpatijas man pareikštas
vykstant Lietuvon pas mielus tė-
velius ir dabar, man grįžus, mums
visiems svetingon Argentinon.

Negaliu aš jums išreikšti to vi-
so džiaugsmo kurį patyriau mūs
Tėvynėj, savųjų tarpe. Bet visgi
stengsiuosi nors truputį tai jums
papasakoti.

Gi už trisdešimties devynių die-
nų kelionę į Lietuvą bevažiuojant,
esame pasiryžę ekskursijos ren-
gėjui p. M. Šalčiui asmeniškai pa-
dėkoti, nes kitaip būtų neman-
lagu.

Apie mano džiaugsmą, patirtą
po tiek metų savuosius visus svei-
kus ir gyvus radus, bei visus su-
sirinkusius laukti prieš devynius
metus išleisto, šeimos nario, sten-
giuosi po truputį parašyti.

Tad dar kartą dėkoju visiems
pareiškusiems man su vyru tiek
palankumo ir linkiu visiems su-
laukti tos laimingos dienos, kada
galėtumėt priglauti prie savo
krūtinės žilagalvius tėvelius ir ar-
timuosius. Su pagarba
Juzė Zubkevičiūtė-Povilonienė

Berisso Lietuviai ...

SUSIRINKIMAS

Spalių mėnesio 30 dieną, 9 v.
ryto cahe Napblės 4260 „Mindau-
go“ draugijos šaukiamas visuoti-
nas narių susirinkimas. Visų na-
rių dalyvavimas būtinas.

Dr-jos „Mindaugas“ Valdyba.

NEPAPRASTAS POSĖDIS

Spalių 29 d. 7 val. vakarą, dr-
jos „Mindaugas“ raštinės bute, c.
Napoles 4260 šaukiamas dr-jos
„Mindaugas“ pilnas Valdybos po-
sėdis į kurį kviečiama atsilankyti:
Ligonų Komisija ir Parengimų
Komisija. Kaip Valdybos taip ir
komisijų — visų narių dalyvavi-
mas būtinas.

Dr-jos „Mindaugas“ pirmininkas

AKTYVIAI RENGIA SI

Berise, Čiagimių Meno būrelis
aktyviai rengias prie žiemos sezo-
no uždarymo, kuris įvyks lapkri-
čio dieną. Ukrainiečių salėje, su
plačia ir įdomia programa: bus su-
vaidintas vaizdelis „Sugauta Bė-
da“, tautiški šokiai, plastikos
duetas „Išsilgimas“ ir deklama-
cijos. Visa tai atliks mažieji čia
gimiai lietuviai. Parengimo pel-
nas skiriamas Meno būreliui. Čia-
gimių Meno būrelis vadovybė yra
nusitarus kvieisti į šį parengimą
DULR pirmininką p. R. Skipičį
Lietuvos Pasiuntinybės personalą
bei kitus Buenos Aires gyvenan-
čius prietelius; taip pat mano tu-
rėti vietos aukštus svečius.

Salėje, pasibaigus programai,
„Mindaugo“ draugija ruošia atski-
rą priėmimą p. R. Skipičiui, į ku-
rį kvies visus salėje dalyvavusius
aukštus svečius. S. D.

BERISSIEČIAI LAUKIA PA- SKAITOS

Berisse, iš tautiškių organizaci-
jų sudarytas Komitetas, aktyviai
organizuoja DULR pirmininkui p.
Skipičiui paruosimą, kuriame sve-
čias laikys paskaitą. Šis parengi-
mas įvyks spalių 23 d., sekmadie-
nį, Ukrainiečių salėje, su progra-
ma. Del sudariusių Komiteto na-
ciuose skirtingų nuomonių, pro-
grama yra numatyta labai skys-
ta. Nors dr-jos „Mindaugas“ cho-
ras yra pasižadėjęs išpildyti Him-
nus ir kelias dainas, bet chorve-
žiui neatvykstant abejojama ar
tai bus galima. Čiagimių Meno
būrelis buvo pasiūlęs atlikti kele-
tą šokių numerių, tačiau keli Ko-
miteto nariai užprotestavo prieš
minėto būrelio dalyvavimą, moty-
vuodami, kad Čiagimių Meno bū-
relis neprisiuntė savo atstovo į
Komitetą.

Reikia žinoti, kad Čiagimių Me-
no būrelis nėra savistovi organi-
zacija, bet priklauso prie „Min-
daugo“ draugijos, ir jos atstovas
kartu atstovauja ir minėtą būrelį.
Čiagimių Meno būrelis yra pasi-
piktinęs, kad jam neleidžiama da-
lyvauti bendrame parengime.

S. D.

SUKAKTUVES

„Išvien“

Pereito mėnesio 29 dieną suėjo
du metai nuo pirmojo „Išvien“ nu-
merio pasirodymo.

Kaip jau žinome, „Išvien“ sa-
vitraštį įsteigė p. M. Šalčius, ku-
rio veikimą mes pagirti negalime.

Tik tenka pastebėti, kad pas-
kutiniu laiku, p. Pr. Leščiuui laik-
raštį redaguojant, matome pakeis-
tą minėto spaudos organo takti-
ką ir didelę toleranciją.

Linkime leidejui ir redaktoriui
pavduotojui nebegrižti senomis
„Išvien“ vėžiomis, bet vis tobulė-
ti.

DVI SUKAKTUVES — DU VA- KARAI GĖDULO DIENOS IŠVA- KARĖSE

„A. L. Balsas“

Jose Verdi salėje šventė dešim-
solo, duo ir „Balso“ moterų cho-

Tėvynė“

Sekė raginimo į Tautos Šventę
daina „I Vilnių, I Vilnių“. „Lais-
vės Varpai“ nuotaikingai prak-
skambėjo, užleisdami vietą galin-
gam Vanagaičio kūrinui

„Ei, Pasauli! Mes be Vilniaus
Nenumirsim!“

Nesibaigiant plojimams buvo
dar sudainuota „Megele Jaunoji“.
Svečiams pašant dar vienos dai-
nos Šv. Cecilijos choras harmonin-
gai sudainavo „Aš Mergytė, Kaip
Rožytė“, ir baigė

Pavasarininkų Himnu

Visos dainos buvo palydėtos griau-
smingais plojimais.

Vaidintojų būrelio artistė pa-
nelė Genė Padvalskytė jausmin-
gai padeklamavo Babicko „Tėvy-
nės ilgesį“. Gi antroji „Lietuvai-
tės Malda“, svečių buvo išprašyta
dėnu plojimais.

P-lė Genė Bražėnaitė, taip pat

ties metų gyvavimo sukaktį. Mi-
nėjimas, galima sakyti, buvo triu-
mfališkas: publikos — pilna salė;
programa — ilga ir gan įdomi;
sveikinimų — redakcija užversta,
leidėjo p. P. Ožinsko žodžiais išsi-
reiškiant; be to sveikimo Lietuvos
Ministeris, Estų Konsulas ir Pa-
siuntinybės sekretorius ALOS Ta-
rybos vardu.

Bet aiškiai matosi, kad ką svei-
kintojai sakė, patys netikėjo, nes
negali būti kad Lietuvos Pasiun-
tinybės aukštasis personalas ma-
nytų, kad „A. L. Balsas“ kultūrin-
ty žmones. „A. L. Balsas“ stengia-
si — ir tai pasiekė — pataikauti
savo skaitytojams.

Vakariolio programa, kurią su-
darė: veikalas „Moderniška Kai-
mo Moteris“, deklamacijos, dainos

ras, šokiai ir Estų baletas ir solo
smuiku, tęsėsi ligi 1 val. 45 min.
ryto.

Šokiams griežė orkestras „Ly-
ra“ ir estų „Estonian Boys Band“.
„A. L. Balsas“ redaguoja K.
Norkus.

„Momentas“

šventė dviejų metų sukaktuves
„Worwaerts“ salėje. Šis savitras
tis aiškiai raudonas, taip pat kaip
ir „A. L. Balsas“ yra ne viešai šel-
piamas. Turi skaitytojų, kurie
anksčiau „Rytojų“ skaitė.

Minėjime buvo susirinkę į 900
žmonių. Tačiau reikia pažymėti,
kad gal tik pusė užsimokėjo, už į-
ėjimą, nes buvo labai daug pakvie-
timų paskleista, tikslu atitraukti
žmonių iš „Balso“ minėjimo.

Beveik visa paskelbta programa
buvo išpildyta. Minėjimą uždarė
„Momento“ redaktorius, p. J. Bal-
tušnikas, agitacine kalba ir pra-
nešęs, kad savitrasį sveikino Lie-
tuvos Vyriausybė (!)

Kadangi per daug ilgai „dėkojo“
gavo taip pat ir švilpaujančių pa-
siklausyti.

Šokiams nesutartinai griežė lie-
tuviškas orkestras.

Tenka pastebėti, kad mūsų Pa-
siuntinybės aukštasis personalas
nesveikino „Išvien“ dviejų metų
sukaktuvių progą. Išeina, kad jie
patys nevertina „Išvieno“, kuris
eina DULR lėšomis, o užgria „A.
L. Balsas“ ir „Momentas“. V.

Dr. MYKOLAS CHEIFETZ

Daktaras chirurgas
Motery, Vaikų ir Vidaus Ligos
Apžiūrėjimas 3 pėzai
Caseros 828 I aukšt. dep. 1
Prima nuo 15 ligi 18 valandos

M. Petruškevičienė.

Myliu Tave, Brangioji

Myliu, myliu tave brangioji,
Visu protu ir širdimi,
O, tėvyne, mano šventoji—
Aš gyvenu vien tavimi!

Jug tu taip daugel iškentėjai,
Daug praradai savo sūnų,
Pakolei laisvę praregėjai—
Daug amžių praleidai sunkių.

Garbingų dainių apdainuota,
Šalis didvyrių — karžygių.
Blaivos padangė ūkanota,
Prie žygių ruošiasi naujų.

Nuo pajūrio į visas šalis,
Akordai plaukia auksiniai—
Skina kelią Lietuvos Vytis,
Visa tai brangiai tėvynei!

A. Vienuolis.

PROTESTAS

Ar yra kokia gyvybė Mėnulyje, ar visai jokios nėra, aš nesiginčysiu, bet kad Aušrinėje ar Mar-se gyvena, kaip sako mokslininkai ir rašo laikraščiai, tokios pat ar bent į mus panašios matančios protingos būtybės, aš protestuoju. Protestuoju ir protestuosiu, kol mas nebus įrodyta, ką, iš tikrųjų, žemėje reiktų vadinti mastančia būtybe protinga ir ką tokia neprotinga.

Aš galvoju taip. Paimsim, pavyzdžiui, bet kokią gyvybę ir panagrinėsime, ar ji padaręs mastantis, protingas ar neprotingas. Iš pradžių paimsim kokį gyvulį, kad ir nenaminį. Na, kad ir mūsų girių vilką. Vilkas, kaip visiems žinoma, gyvulus laukinis, nuolat gyvena miške. Sotus - ramus, alkanas plėšrus ir savo alkui numalšinti puola kiekvieną gyvulį ir drasko. Bet prisotinęs vėl darosi ramus ir tol drybso kur pakrūmė, kol vėl išalksta. Šis vilko gyvenimo dėsnis neprieštarauja žmogaus logikai, vadinasi, vilkas, padaras mastantis protingas!

Eisim toliau. Dabar paimsim bet kokį naminių gyvulį, na, kad ir mūsų arkli ar karvę. Ne. Geriau panagrinėsime kurį iš mažesniųjų individų, sakysim, avį ar kiaulę; paprastą mūšikę kiaulę — beko-ną. Čia jau bus sunkiau, bet pažiū-

rėsime. Abu padarai ir ėda ir geria, kada alkani ar ištroškę, vadinasi, būtų kaip ir protingi, bet prisotinęs bekonas visomis keturiomis lipa į lovį, snukiu verčia jovalą, per tvorą braunas į svetimą daržą, knisa ir visur elgiasi, kaip bekonas. Vadinasi, bekonas, padaras nors mastantis, bet neprotingas. Neprotingas! Avis, visiems žinoma — bandos gyvulys, — kur viena ten ir visos. Šiaip ji rami, jauki, švelni, duodasi kerpama, tyli ir neprotestuoja piauama, bet pamėgink tu ją vieną atskirti nuo būrio, kad ir į aukso ganyklas: prisilakstysi, patrūksi, bet neatsikirsi. Vadinasi, avis ne tik kad beprotė, bet, galima sakyti, visų bepročių atstovė!

O tamstos žinote, kad nedaug ko neigiamo mes galėtume pasakyti apie mūsų sparnuočius. Na, kad ir apie vištas. Tiesa, kitąkart sakome apie vieną kitą mūsų gražiosios lyties atstovę, kad kvaila, kaip višta, bet užtat niekuomet nesakome, kad višta būtų kvaila, kaip tūla mūsų Ona ar Marijona. Na, o jau apie antis ar žąsis tai išstisus toms galimą būtų prirašyti ir vis jos mastantieji padarai protingi delto nieko tikro nepasakyti, ar ar neprotingi.

Visai kas kita žmogus: ir valgo, ir geria bet kada, nežiūrėda-

mas ar jis sotus, alkanas, prisigėres ar ištroškęs! Vadinasi, žmogus padaras nors mastantis, bet... Betš... Tamstos tyliše? Gerai! Eisim toliau ir panagrinėsime.

Paimsim kad ir neseniai praužusi didįjį pasaulinį karą, arba Afrikos juodųjų skerdynes, ar šių dienų tarpusavio žudynes saulėtos Ispanijos padangėse. Juk šitie protingi padarai kraujo upes praliejo, lavonų kaulus privertė, raišų be-rankių, bekojų, našlaičių armijas padar ir milijardų milijardus šimtmėčiais taupyto turto dūmais ir vėjais paleido! O paskiau? — Paskiau vaikščioja po namus us dėžutėmis ir po centuką, po lituką, kiek kas išgali, kiek kas išgali, aukas renka! Aukas karo invalidams šelpti, našlėms, našlaičiams pri-glausti, sugriautiems miestams, miestams, muziejams, bažnyčioms, meno šventovėms atstatyti... Ir taip daro protinga galvojanti būtybė, uriai lemta žemėje karaliauti visiems padarams. Bet argi tai protinga? Argi tai ne biauuru?

Tamstos manote, kad po didžiojo karo, po visų šitų žudynių ir skerdynių žmogus tiek pasimokė, kad daugiau niekuomet nebekariaus? — Kaipgi ne! Girdėjote: erdvės be ribų įsigėdė! Ir kad surastų tokią erdvę, visi, kaip apja-kę, pradjo aukti: „Mes josim į rytus! Mes josim į rytus!“ Kiti su armotomis, su nuodingųjų dujų cisternomis pradjo brautis į Mongolijos tyrus, ir tirštai gyvenamas Kinų vietas. Dar kiti badauja, atsisako nuo daugelio reikalingiausių dalykų, bet dieną naktį išsijuo-se ginkluojasi ir ruošiasi dar baisesnėms žudynims ir pamatę, kad ir jų numatytos praryti aukos pasisaulė ir pačios taip pat pradėjo ginkluotis, tai susimastė ir akis į dangų pakėlė: ir Mėnulį išsižiūrėjo, Aušrinę, Marsą susidomėjo, nelies kit, tokių pat protingų planetų būtybių išsiilgo. Susisiekti su to-mis planetų būtybėmis visi, slapta viens nuo kito, dirba raketas, iš pradžių tokio talpumo, kad į vidų su savimi galima būtų pasiimti jei ne vieną kitą armotėlę, tai nors keletą kulkosvaidžių. Iš pradžių vi-si skirs į mėnulį. Gerai, jei nuskri-dė Mėnulyje ntras nei aukso, nei sidabro, nei kitų turtų, bet jei ten, gink Dieve, aptiktų kokių brangių mineralų ar kokios žaliavos, tai mes vieną gražią naktį vietoje vi-suomet molnaus ir gerai nusitei-kusio Mėnulio pamatytume jo vei-dą krauju aptaškytą, išvystume gaisrų pašvaistes ir dūmų debesis, o jo kraterius užverstus žemės būtybių lavonais.

Ne geriau atitinkty, jei Mėnulyje ir jokių turtų nerastų: juk jei žemėje per ankšta buvo, tai kaip jie visi sutilps devykis kartus mažesniame Mėnulyje?!

Bet neužmirškite, gerbiamieji, kad tikslas buvo ne Mėnulis, o Mar-sas ir Aušrinė. Mėnulis buvo tik pirmutinis bandymas. Ir tik pra-džia sunki. Žinome jau mes! Pasi-kels nuo Mėnulio skristi į Marsą ar Aušrinę vienas, neatsilikis ir ki-ti. Gerai jei nuskridę nutūps ne visi vienoje vietoje, bet jei pasi-taikytų nuskridę vėl visiems susi-tikti, tai ir vėl karas! Na, čia tai jau manote pakariaus, pasipeš, protektorato sferomis, prekybos zonomis pasidalyt ir, suskridę į kokį Marso segmentą, žemės pavyz-džiui Planetų Sąjungą, įsteigs ar-pire kokio gražaus Aušrinės ežero seną Lokarno ar Kelogo pakštą at-naujins? Anaipol, gerbiamieji, anaipol! Juk yra gi dar Jupiteris, Uranas, Saturnas, Neptūnas, yra kiti žvaigždžių nai. O kada gi žmogui buvo gana? Kada gi jis pasitenki-no tuo, ką turi!

Bet, norint užkariauti tokį Jupi-terį, Uraną, Saturną ar Neptūną,

SUVEDANT BALANSĄ

Specialiai SVYTURIUI

Tasa iš praeito numerio

Svarbiausia, kaip atrodo, tie visi partija paremti ginčai tikrovėje yra asmeniniai reaktorių arba jų bendradarbių „kromelių“ reika-lai. Jie prisidengę partijų arba srovių idejų vardais, knisasi po siuks-lynus ir pamazgynus kad gautų tą visą brudą supilti ant savo idejinių ar asmeninių priesų galvų, o skanytojas, neturedamas davyčių ir gali-mybes susivokti tikrovoje, minta tuo siamstu, nuodija savo gryną lietuviską sielą ir tiems demagogams ratuoja; nezimodamas net už ką.

Skaitydamos šitokius „bacanius“ straipsnius prisiminiau vieną anekdotinį atsitikimą iš kusijsos revoliucijos laikų. Pasakoja, kad Petrapilyje, netoli caro žiemos rūmų, 1918 metais buvo vienas mitin-gas. Tuo laiku kusijoje viešpatavo visko griovimo ir laužymo dvasia. Visi buvo užsikrėtę nuotaika tik griauti, žudyti, o apie kūrybą niekam neateidavo į galvą. Štai viename tokiame mitinge užlipa į tribū-ną vienas studentas ir pradeda:

— Draugai! Štai matote prieš jus stovi caro rūmai!

— Bravo!!!

— Kas tuos rūmus statė? Kieno prakaitu ir krauju jie pastatyti?

Jūsų!

— Braaavooo!!!

— Kieno skatikas į juos sudėta? Jūsų!

— Braavo!!!

— Ir todėl aš siūlau tuos rūmus išgriauti iš pamatų!

— Bravo!!!

— Ir iš tų rūmų pastatyti pamišėlių namus!

— Bravo!!!

— Ir jus visus tenai susodinti!

— Bravo!!!

Čia studentas nulipo nuo tribūnos ir dingo minioje. Kada minia at-sigavo ir suprato kad kalbetojas ją išvadino bepročiais, jis jau buvo dingęs ir jo negalėjo surasti, kad jam atkeršytų.

Lygiai taip pat dažnai būna ir su vadais, kurie demagogija įgyja žmonių pasitikėjimą o paskui juos apvylę dingsta. Po to lieka tik kar-tumas ir nepasitikėjimas kitais.

Kam aš čia šį anekdotą primniau? O tam, kad, kiek nepriklausomoje Lietuvoje yra tautiško susipratimo ir sugyvenimo dvidešimties nepriklausomybės metų balanse, tiek dar matosi jo stokos užsienio lietuviuose. Čia jau balanse tokio aktyvo nerasi. Teisybė, nepriklausomybės kūrimosi laikais visi lietuviai dėjos prie jos atstatymo darbo pagal savo išgales, bet dabar, nevyklyti arba net kriminalisti, o daž-nai net ir už svetimų valstybių pinigų dirbančių agentų klaidinami lietuviai, skaldomi į grupes, kurios mirštamai kovoja tarp savęs. O jug esame visi vienos ir tos pačios tėvynės vaikai!

Tokia kova silpnina tautą. Tokiai kovai, mūsų valstybės priešai, kad ją iškeltų, leidžia didelius pinigus.

Tad laikas lietuviams susiprasti, kad laikas pradėti kovoti su to-mis patamsių galybėmis, su tais liaudies draugų apsimetėliai.

Kaip su jais kovoti? Kokių priemonių imtis prieš tuos tautos moralės žudikus? Tam yra tik vienas būdas. Asmenų, kurie varo pra-gaištingą darbą neišnaikinsime. Reikia imtis priemonių, kad jie pa-tytis saviame dingtų. Jie savo nuodingas idejas skelbia per spaudą. To-dėl lietuviai turi atsikvoti tokių laikraščių, kurie savo idejomis pla-tinti vartoja demagogiją, o jie neturėdami dirvos patys žus.

Tad sumedami praėjusių dvidešimties nepriklausomybės metų balansu nusistatykime, kad švenčiant nepriklausomybės sukakties dvidešimt penkių metų jubiliejų būtų ne grupės grupelės, bet viena vieninga tauta — lietuviai.

Lietuva. Rugpjūčio pabaiga.

siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia
kaina rūbus, siūks tik ilgų metų prakti-
kos užgrūdinto meistro

Igno Padvalsio

—vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Prašome įsidėmėti: o ne pamiršti:
Calle OLAVARRIA 882
— Boca —

**CLINICA DENTAL —
“SANTA LUCIA”**

Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rocha
Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenei, kad
klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig
virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taikymas, naujų sudėjimas kaučuko ir
įvairios burnos ligos.

Prima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.
Lietuviams žinomas, kaipo vicinintelis dantų daktaras Berisse
Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERRISO F. C. S.
Tarp Callao ir Guayaquil

ta ne Marsą ir rne Aušrinę. Norint užkariauti tas planetas, pirmučiau sia reikia turėti savo rankose rak-tus į tas planetas. Tie raktai tai mažosios planetos asteroidai. — Junona, Cerera, Pelada, Eros ir kitos. Pirmia reikia jas užimti ir įsteigti jose tarplanetinio susisie-kimo stotis — bazes — maisto san-dėlius laikyti, dirbtuves atsargi-nms raketų dalims gaminti.

Del šitų tarplanetinių stočių, del šitų strateginių bazių tai ir įvyks baisiausias karas, toks karas, ko-kio dar pasaulis neregėjo.

Ties, mokslininkai sako, kad tų planetų — asteroidų yra labai daug ir kad jų visiems užtektų, bet žmogus, žemėje pripratęs sva-joti apie plotus „od morba do mor-za“, argi pasitenkins viena kita ar bent keliomis: kiekvienas panorės užimti visas ar bent strategijos at-žvilgiu svarbesnes. Ir kausis del šitų bazių ne tik Marso kanaluose ir Aušrinės miškuose, bet ir tarp-planetinėse erdvėse raketa pyš-kins ir naikins kitą.

Vienintelė laimė, vienintelis iš-ganymas tai, kad žmogus, pasie-kęs Marsą ar Aušrinę ras ten vi-sai kitokias būtybes, negu mes tys“).

daug tobulesnes, protingesnes ir kilnesnes. Gal ras ten gerai išsivysčiusius padarus, panašius į mūsų bites, ar skruzdės ar žmogiškus sparnuočius. Gal ten nuskridęs su-durs su mūsų išsivajotais an-galais, su kuriais susipažinę ir mes patys tapsime vertingesniais Die-vo padarais. Kas žino? Kas žino? Negi galimas daiktas, kad ir kituo-se dangaus kūnuose, kaip auksinia-me Marse ar skaisčiojoje Aušros žvaigždėje, — kuriai mes rytą va-karą meldžiamės ir nuo kurios šviesios aureolės negalime at-traukti savo akių, taip pat, kaip ir mūsų purvinoje žemėje, skersty žmogus žmogų, smaugty brolis bro-lį, o vargas ir prabanga, perteklius ir skurdas blaškytų mastančią protingą būtybę. Negalimas tai daiktas, negalimas, nes visa tai prieštarauja begaliniai Pasaulių Kūrėjo išminčiai!

Štai del ko aš ir protestuoju, girdėdamas tvirtinant, kad Aušri-nėje ar Marse gyvena tokios pat ar bent į mus panašios mastančios protingos būtybės.

(Iš „Sakalo“ išleistų A. Vienuo-liaus Raštų X knygos „Nemigo Nak-sai kitokias būtybes, negu mes tys“).

PALESTINOJ VIS NERAMU

Palestinoje neramumai, ir tiesiog revoliuciniai veiksmai, kuriuos sukėlė arabai, nei kiek nesiliauja, bet priešingai, kas kart labiau plečiasi.

Štai trečiadienį Tiberiades rajone arabai susirėmė su britų kariuomene, bet buvo priversti pabėgti palikdami daugiau trisdešimties užmuštų.

Haifos mieste buvo užpulta žydų policininkų patrulė. Užmuštas vienas o kitas pavojingai sužeistas. Lydių sudeginta kariuomenės maisto sandėlis, o Jeruzalėje arabai įsiveržė į kelias administratyvines įstaigas, kurias norėjo padegti, bet buvo priversti pasislėpti.

Tikromis žiniomis tikrinama, kad Belen, Jerico ir kiti miestai, su plačia apylinkė, randasi visuotinio arabų įtakosje.

Siūloma įvairūs būdai esamai padėčiai sunormalizuoti. Daugiau sial kalbama, apie Palestinos padalinimą tarp arabų ir žydų, bet tas projektas sutinka visur didelį pasipriešinimą, ne tik Palestinoje bet ir Anglijoje.

Aukštas Palestinos gubernatoriaus įvyko Londonan kur padarys platų įvykių referavimą vyriausybei ir su jos pagalba ieškos priemonių sukilėlius numalšinti.

Santiago del Estero provincijos mokyklų mokytojai, šio mėn. 9 d. paskelbė 24 val. streikus, dėl jau keltos mėnesių, nesumokėtų algų.

Antradienį ir trečiadienį buvo minima Argentinoje taip vadina ma „Dia del Camino“ (Kelių Diena). Ta proga įvairose provincijose ir gubernijose liko inauguruoti naujai užbaigti keliai, kurie, bendrai skaičiuojant, kainavo 16.727.803 pezai. Valstybės prezidentas Dr. Ortiz ir Buenos Aires provincijos gubernatorius Dr. Fresco, dalyvavo keliuose kelių inauguracijos ceremonijose.

Buenos Aires miesto policijoje, vidaus reikalų ministerijos parengimu tapo atleisti trylikos aukštųjų valdininkų iš savo pareigų. Atleisti valdininkai turės kuo greičiau daryti žygius pensijos išgavimui. Atleidimo priežastis — taisyklių reformoms.

Sulig paskutiniu Buenos Aires miesto gyventojų skaičiavimu, randama, kad tik 6,6 nuosimėčiai gyventojų vyresnių 7 m. amžiaus yra analitabetai. Iš jų 52.034 yra vyrai, o 92.049 — moterys. Daugiausiai nemokančių skaityti ir rašyti randasi Nueva Chocago ir Nueva Pompeya rajonuose.

Viename audimo fabrike, esančio Liniers rajone, Ilanderia Argentina, del nuo kurio laiko pasivėlavimo darbininkų algų sumokėjimuose, darbininkai, šio mėn. 6 d. užėmė fabriką ir pareiškė ji neapleisti, kol algos negausią. Tos dienos naktį pernakvojo fabrike o rytojaus vakare atvyko fabriko savininkų atstovas, kuris sumokėjo algas. Gavę algas darbininkai ramiai aplėdo fabriką.

Buenos Aires bepročių ligoninėje beprotis A. Garay, grėbio smūgiais užmušo kitą su juo esantį ligonį. Tas pats Garay, kuris yra brangių tautybės, 54 m. amžiaus, praeitais metais Parana Deltoje, užmušė 11 metų vaiką, kurį paskui iškepus suėdė. Dabar bausis beprotis aikomas izoliuotas.

Buenos Aires bepročių ligoninėje beprotis A. Garay, grėbio smūgiais užmušo kitą su juo esantį ligonį. Tas pats Garay, kuris yra brangių tautybės, 54 m. amžiaus, praeitais metais Parana Deltoje, užmušė 11 metų vaiką, kurį paskui iškepus suėdė. Dabar bausis beprotis aikomas izoliuotas.

MISKO VAGIS PADEGĖ EIGULIO KLOJIMĄ

Vilkaviškio apskr., Pajevonio valsč., Drausgirio pasodoje sudegė valdinis klotimas su eiguolio Jankausko dar nekultais javais. Nuostolių padaryta apie 3.000 Lt. Išaiškinta, kad klijimą padegė T. L. keršydamas eiguoliui už jam iškeltą bylą už miško vogimą.

RUOSIA GIRTUOKLIŲ SĄRAŠUS

Darbo Rūmų valdyba pradėjo ruošti darbininkų girtuoklių sąrašus. Į sąrašus įtraukiami tie darbininkai, kurie prageria visą savo uždarbį, nepalikdami šeimoms kuo maitintis. Ateityje tokiems darbininkams visos algos nebus išmokamos. Darbininkams bus išmokama tik pusė jų uždarbio, o likusioji pusė — jų žmonoms raba tėvams.

TRAUKINYS NUPIOVĖ KOJĄ

Eugėsio 3 d. Klaipėdos stotyje įvyko skaudus nelaimė. Greitintais traukinys, išėdamas iš Klaipėdos per Telšius Kauno link tik pardėjus kelią nupiovė Antanui Stulginskiui kairę koją. Nelaimė įvyko stoties rajone. Stulginskis dar jaunas vyras, 23 metų amžiaus. Jis paguldytas Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, kur sužeistoji jo koja bus amputuota.

IŠ SOV. RUSIJOS DAR DRIŠ 5 KUNIGAI

Kaip teko patirti, Sovietų vyriausybė jau davė savo sutikimą leisti grįžti apie 30-čiai lietuvių, patekusių į Rusijos koncentracijos lagerius ar kalėjimus. Manoma, kad jie atvyks po keletos savaičių. Atvykstančių tarpe bus penketas kunigų.

KAIP DAUGEJA LIETUVOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS

Dabar nepriklausomoje Lietuvoje yra apie 2.550.000 gyventojų. Kasmet gyventojų priauga po 26 — 28.000 žmonių. Statistikos biuro paskelbtais duomenimis, pirmaisiais pusmečiais buvo įgytųjų: 1936 metais — 11.106, 1937 — 10.500, 1938 — 11.586. Kūdikiai gimė: 1936 metais — 32.678, 1937 — 29.915, 1938 — 30.489. Mirė: 1936 metais — 16.966, 1937 — 18.470, 1938 — 16.263.

Naujos knygos

10. Generalas... jos Kraštuose pirm. VOKIEČIŲ ISSIKRAUSTYMAS KRASTŲ (ir iš Lietuvos). Memuarai. Iš prancūzų k. išvertė J. Griska. Tai didelis, rimtas, dokumentalinis veikalas vokiečių galvosena ir, jų planams ir veikimui pažinti ir Lietuvos Nepriklausomybės pirmoms dienoms paminėti.

11. Ieva Simonaitytė, PAVASARIŲ AUDROJ. Mažosios Lietuvos laisvės kovų romanas, kuriame savo charakteri gu stiliumi vaizduoja netolimos praeities Klaipėdos krašto lietuvišką buitį ir žmones, Klaipėdos krašto atvadavimą. Sakalas. 228 psl. Lt. 3.

12. Al. Tarasonis, TAIP TEVAS NORĖJO. 3. v. pjesė iš kovų su Liet. priešais ir dviejų jaunuolių, kuriems į laim užstoja kelią tėvo fanatizmas, tragiškas likimas. Liaudies teatro 6 nr. Sakalas. Lt. 1.

13. P. Spurgana, NESUSIPRATIMAI. 3 v. komedija. Viršininko, mėgstancio lošti kortomis, jo šeimos ir dvasininko, turinčio silpnę mylėti jaunas moteris, nuotykių. Liaudies teatro 7 nr. Sakalas. 88 psl. Lt. 1.

Knygas galima užsisakyti šiuo adresu: „Sakalo“ B-vė, Kaunas Kęstučio gv. 36, Lituanija, o taip patir per ŠVYTURIO redakciją.

11.586. Kūdikiai gimė: 1936 metais — 32.678, 1937 — 29.915, 1938 — 30.489. Mirė: 1936 metais — 16.966, 1937 — 18.470, 1938 — 16.263. Tokiu būdu pirmaisiais pusmečiais priaugo gyventojų: 1936 — 11.445 ir 1938 metais — 14.226. Tsb.

Mūsų rašomosios kalbos tėvo prof. Jono Jablanskio vardo pradžios mokykla Kaune. Ši mokykla savo moderniais įrengimais prilygsta geriausioms Europos ir Amerikos mokykloms.

IR TAŠO. OBLIUOJA LIETUVĄ

Reportažas specialiai ŠVYTURIUI

(3)

— Kitą dieną kupinas šviesių vilčių nuėjau į nurodytą vietą. Netrukus, žiū, ateina „Česiukas“ su kitu, nepažįstamu. Vienas ne šasi po pažastimi klernetą, o kitas — ne tai katarinką, ne tai fizharmoniją.

— Na, bandyk, gal ir išeis kas, — sako man pirmasis, paduodamas dūdelę, o pats guriai mirteli akimis antrajam, tarsi sakdamas — matysi Ignacai, kokį mes orkestrą sudarysim, o tai gajis...

— Iš karto nesupratau, ar jie juokiasi iš manęs ar šiaip sau tik erzina, bet netrukus iš kitų sužinojau, kad dabar, žmonėms labai pamėgus muziką, dirbtuvėms ne amatininkai, o muzikantai reikalingi... Taip ir teko be nieko grįžti...

— Žinot, vyrai, — pasiūliau darbininkams, — einam nors po kokį

Moto:

...Milžinų ten kaulai pūva, Verkia jų kapai...

Maironis

alaus bokalą išgersim.

— Je, ponas, gerai, — pašoko ilgokai tylėjęs pirmasis darbininkas. — Tik kad neapsirgti kartais, o tai daktaras užimtas — aišties lygina, beržų sūlą raugina — tai ir nesuteiks pagalbos. Kada tik ne užėik — vis jo nėra; prapuolęs amžina su tais organizacijų baliaois ir tiek, čia čiuożyklą rengė, čia tvorą dažė, o...

— Bet juk jus Ligonų Kasa aprūpina, — užsiminiau.

— Taip — susijukė dabar jau antras darbininkas. — Žinai, ponas, man atrodo, kad jie visi mija mus ir tiek. Kad ir ta kasa:

tai visokias markutes lipink, tai litą pre vastų prmokėk. Mokam r taip nemažai, o vis dar nepakan-ka. Juk algas daktarai gauna, iš darbininkų mokestis sulaikomas, o kaip nė tvarkos, taip nė — vis dar ką nors išranda. Sako, prie ru ro ir tai geriau būdavo: pas kokį nori daktarą pas tokį tavę ir priimdavo su liudijimu, o dabar... Paskyrė kokį, tai ir džiauksis, nė dantų nebegalima gerai užblombuoti. Kol mokėjo gydytojams nuo danties, pusė bėdos buvo, o kai tik pradėjo nuolatini atlyginimą mokėti — per tą patį laiką jie trissyk daugiau pecietų atleidžia ir darbą blogiau atli ka: pabuvo kiek ir iškriti, arba kad jau ims žandą suk-ki — nė vietos neberasi.

O sauso — nieks neklauso

Yra darbininkų reikalams visokie inspektoriai, klūbai, o darbaviams visada laimi vaishingumas, o

Andr. Borkauskas ji parodyti lengviau gali tie, kuriems kiti uždarba. Žinai, ponas, mes jau seniai supratom, kad kairios įstaigos peršasi mums globėjais vien dėl to, kad mums patiemis mažiau rūpėtų savi interesai; jos mano, kad visi darbo žmonės yra tokie mulčiai, jog, pasikliauami jų globa, iš sau užkaro dantis ir nustos „beistis, ka odutį atidaryta“, tikėdami kad viskas jau padaryta ir nieko nebėra darytin...

O, dar daug ir pas mus yra neteisybės. O jau viesai pakalbėti, užu sirus nutverti, tai tik retas temoka. Visi virto tokiais pamokslininkais, kad po prakabų ir nuipų patys nuo tribunos nebesugeba. Aną sykį, kalė čia tokie „bro-niai“ aukso viniųką, tai vienas pakapės gyventojas, kad susijaudino tai nė užkopti laipteliais nebeįstengė į tribūną, jiems padėkoti. Sako ir rgirtas nė kiek tada nebu- vęs, o kad emė nežinia kam krūmoti, tai visi žydukai išlankstė...

— Teisybę sakai, — nedavė baigti pasakojimo Stepu Vaciuks. — Kalba visi gražiai, gaudina ir

taip jau nelinksma bininką, o tevyne retas tepasi li ir suka kur tik papuolet. Sit, kas ir aną vakarą vaikstau Zemaiteis gatve, žiūriu į vieną didžiulį namą ir galvoju, kaip gera butų ten nors kokioj paeiej per vasarą pagyventi, vis kokį utą sutaupyti žiemai. Im-siu, — manau, įsikraustysiu kurį vakarą pastogen ir tegui išspraso, kad nori... Vistiek tas namas truputį kaip ir valdiškas isetų, nes juk ir medžiaga ne visa pirktinė, o ten stovi du vyrai ir kaibasi. Klausau — vienas kitą Anupru vadina. Girdziu druckis moko didįjį: „nebuk, kvanas, statyk ir tu namus. Dabar geriausia proga. Matysi, as jau dabar nujauciu, kad netrukus viska sužsidarys... Kas ne kvailas, tai dabar tik ir pasi-naudoja. Kad maziukai skersai žiūri, tai kas? Vistiek nieko nepadarys... Žiūrėk, Česiukas prie miesto sodo pasistatė savo familijai dušą, o ar klausia kas iš kieno med- žiagos ir kokie darbininkai dirbo? Juk mūsų niekas nedaboją, o mes gi kitus saugome“.

TEMYK!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)**Kraujo ir Odos**PLAUČIŲ, SIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ
ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligy Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542**LIETUVON IR IŠ LIETUVOS**

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

L. N. Alem 491 U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivokartės į Lietuvą 3 klase \$ 328

Atsikvietimui iš Lietuvos \$ 325

Dideli patogumai 3-je klasėje.

Susisiekimai traukiniais su visais Europos miestais.

**Didelė Klinika
CONSTITUCION**

Modernus VENERIMIN LIGŲ gydymas: BLENORAGIJA aštrioji ir kroniška: analizai prižiūrėjimui ai gerai išgydytas ODA ir RIFILS Kraujo analizai su Wassermano reakcija. Šlapimo. NEGALAVIMAS Seksualinis nusipnėjimas. Vicurių ligos: Sirdis, Skilvis, Plaučiai (krutinės ir nugaros skaudėjimas). Kepenos inkstai. VARISAI HEMORIDAI, MOTERŲ; kroniški fluksai. Neštumas. REUMAT. Giatika. GERKLE. NOSIS AUSYS. Nesies sienos migdolai, operacijos tik 30 pezu DIAMINA. X. SPINDULIAI. Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tikrai čia gali tikrai išgydyti, nes mūsų daktarai specialistai prižiūri asmeniškai, mūsų senoje ir akredituotoje Klinikoje.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

Ekonomiški abonentai, Valdininkams ir darbininkams išsimokėjimo lengvatai
Priemama nuo 9 iki 12. Sekmadieniais ir švenadieniais nuo 9 iki 12 val.

MŪSŲ LAIKRŠČIO ŠKAITYTOJAMS
PERŽIŪRĖJIMAS VELTUI**LIMA 1618**

Į PIESAIS PAT PLAZA CONSTITUCION

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKAAPTARNAUJAMA GYDYTOJŲ
SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moksliniai elektrolisis, uertroskopija. Sifilis (606 - 914) impotencija. Gydoma pigiai. Oda: Ache egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitis. Sirdies ligos. Viduriai, virikimimas: Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozės nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. Hemoroidai: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. Gerklė nosis ausys: Tonsilių polipų operavimas, etc. Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, Supranta lietuviškai. X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA INFRARAUDONI. PATARIMAI \$ 3.—

Priėmimas: nuo 10 - 12 ir 15 - 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015

Visų Teismų Reikalus, kaip tai: Sužeidimus darbe, civilinius, kriminalinius ir komercinius dalykus pasekmingai atlieka **ESTUDIO JURIDICO** Dr. Luis E. Cordeiro ir Dr. Oscar A. Garzón su lietuvių skyriaus prižiūrėtoju F. DAMBRAVU.

Pagelbi Arg. pilietybės išgavime, daro ir išrūpina dokumentus ir t. t.

Priima nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16 iki 19 val.

UCUMAN 1475 aukš. II. - B.

CLINICA

DR. APERAVICIAUS

Corrientes 1955 U. T. 47-7746

Atdara nuo 16-20 val kasdien

Zymus chirurgas, diplomuotas

Rusijoje ir Argentinoje

MOTERŲ LIGOS

X SPINDULIAI

Dr. SCHAVELZON

LIGONINES "MUNIZ" ŠEFAS

Veneros ligų, gerklės, ausų,

nosies pilvelio, sirdies, kraujo

plaučių ir kepenų. Specialistas. Kalba visomis kalbomis.

Darbininkams didelė nuolaida

PUEYRREDON 936, Ba. As.

U. T. 47 — 8416

A K U Š E R E

A. BENES BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietuvių kolonijoje

c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.

VALDOMŲJŲ
PRODUKTŲ PARDOUOTUVĖ
"VILNIUS"

VIZCAYA 1042, CERRO

MONTEVIDEO

Klijentams patarnauja pats savininkas lietuvis

J. ŠČESNULEVICIUS

FOTO

BERMAN

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas
skerdyklių karnetas

LIETUVOS PASIUNTINYSBES
R KONSULARINIO SKYRIAUS
adresas

CERRITO 1493

TELEFONAS 44-5243

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16 val.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatymu nustatytais dienomis ir Argentinos respublikos svarbiomis šventėmis.

LIETUVOS KONSULATO MONTEVIDEO
adresas

20 de Setiembre 1415

Telefonas 41-0350

Priėmimo dienos ir valandos:

Skaityk, išmanyk ir kitiems pasakyk, kad

Švyturys

geriausias laikraštis.

"ŠVYTURYS" nekenčia melo;

"ŠVYTURYS" rašo teisybę;

"ŠVYTURYS" vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

"ŠVYTURIO" kaina visiems prieinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezu pusmetį.

URUGVAJŲ — 2.50 ur. pezu;

BRAZILIJOJ — 20 milreisy;

LIETUVOJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUKDAMI UZSIPRENUMERUOKITE "ŠVYTURĮ" SAU IR SAVO GIMINEMS.

Rašykite ant pridedamos čia atkarpos.

Pridedamas pezus, prašau man siuntinėti "Švyturį" žemiau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

"ŠVYTURYS"

c. OLAVARIA 382

BUENOS AIRES

ARGENTINA

Lietuviška Dantų Klinika

CLINICA DENTIFLAVCA

Dantų Gydytojas ir Linkektorius

N. Krukauskas

Aukso dantys ir korektos 22 karatų nuo \$ 10. Balti dantys nuo 4. Plombos nuo 3. Traukina cėmis be skausmo veltui daromi nauji dantys. Priima kasdiena nuo 9 iki 12 ir nuo 14-21

Pavón 488

U. T. 22- 9395

Avellaneda

(Prieš Avellanados stotį)

Instituto "RAMOS MEJIA"

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvinimai. Nuo 9 — 21 v.

Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinis, naujo- viškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (Tikslus analizas).
3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus (kraują anal. 1914).
4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
5. ODOŠ kroniška egzema, votys, plauky kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
6. HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicarde reiki metodu.
7. LYTNIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cicarelli metodu.
8. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų sumenkėjimas.
9. REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
10. Sirdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
11. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
12. SKILVIS: Išpatimas, nerviškas, užkietėjimas, vėma, žaizdos.
13. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
14. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.

VISISKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITĖ
ANALIZAI IR PATARIMAI VELTUI
KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rivadavia 3070